چاپی دووەم

ئینسایکلۆپیدیای وێنەداری فەرموودەکانی پێغەمبەر ﷺ

ئاستی باخچە

باخچەی چاکەکاران
بۆ منداڵانی باخچە

ئامادەکردنی
دکتۆر ئیبراهیم عەبدوڕەحمان عانی

وەرگێڕانی
سیروان کاکە ئەحمەد

منتدى إقرأ الثقافي

باخچەی چاکەکاران

بۆ منداڵانی باخچە

بەرنامەیەکە ٥٠ فەرموودەی

پێغەمبەری خۆشەویست ﷺ لە خۆی دەگرێت

ئامادەکردنی

دکتۆر ئیبراهیم عەبدوڕەحمان عانی

وەرگێڕانی

سیروان کاکە ئەحمەد

دیزاینی وێنەکان

هودا سەعدەدین جیباوی

ناوی کتێب: باخچەی چاکەکاران بۆ منداڵانی باخچە
ئامادەکردنی: دکتۆر ئیبراهیم عەبدوڕەحمان عانی
وەرگێڕانی: سیروان کاکە ئەحمەد
پێداچوونەوەی: پڕۆژەی پیت بۆ خزمەتی فەرموودە
دیزاینی وێنەکان: هودا سەعدەدین جیباوی
دیزاینی بەرگ: ناوەندی ڕێنوێن
دیزاینی تێکستی کوردی: دانا حەسەن
نۆبەتی چاپ: دووەم ٢٠٢١
چاپ: ناوەندی ڕێنوێن
تیراژ: (١٠٠٠) دانە
ژمارەی سپاردن: لە بەڕێوەبەرایەتیی گشتیی کتێبخانە گشتییەکان ژمارە (٢٠١٢)ـی ساڵی (٢٠٢٠)ـی پێ دراوە.

ناوەندی ڕێنوێن
07511408868 - 07501269689
hakem1423@yahoo.com
renwen2009@yahoo.com
سلێمانی - بازاڕی ئاوباریک - نهۆمی یەکەم
بەرامبەر کاسۆمۆڵ - دوکانی ژمارە (٦٦)

باخچەی چاکەکاران

بۆ منداڵانی باخچە

بەشی یەکەم

1

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

((آمَنْتُ بِاللّٰهِ))

بڕواهێنان بە خوا

بڕوام هێناوە بە خوا.

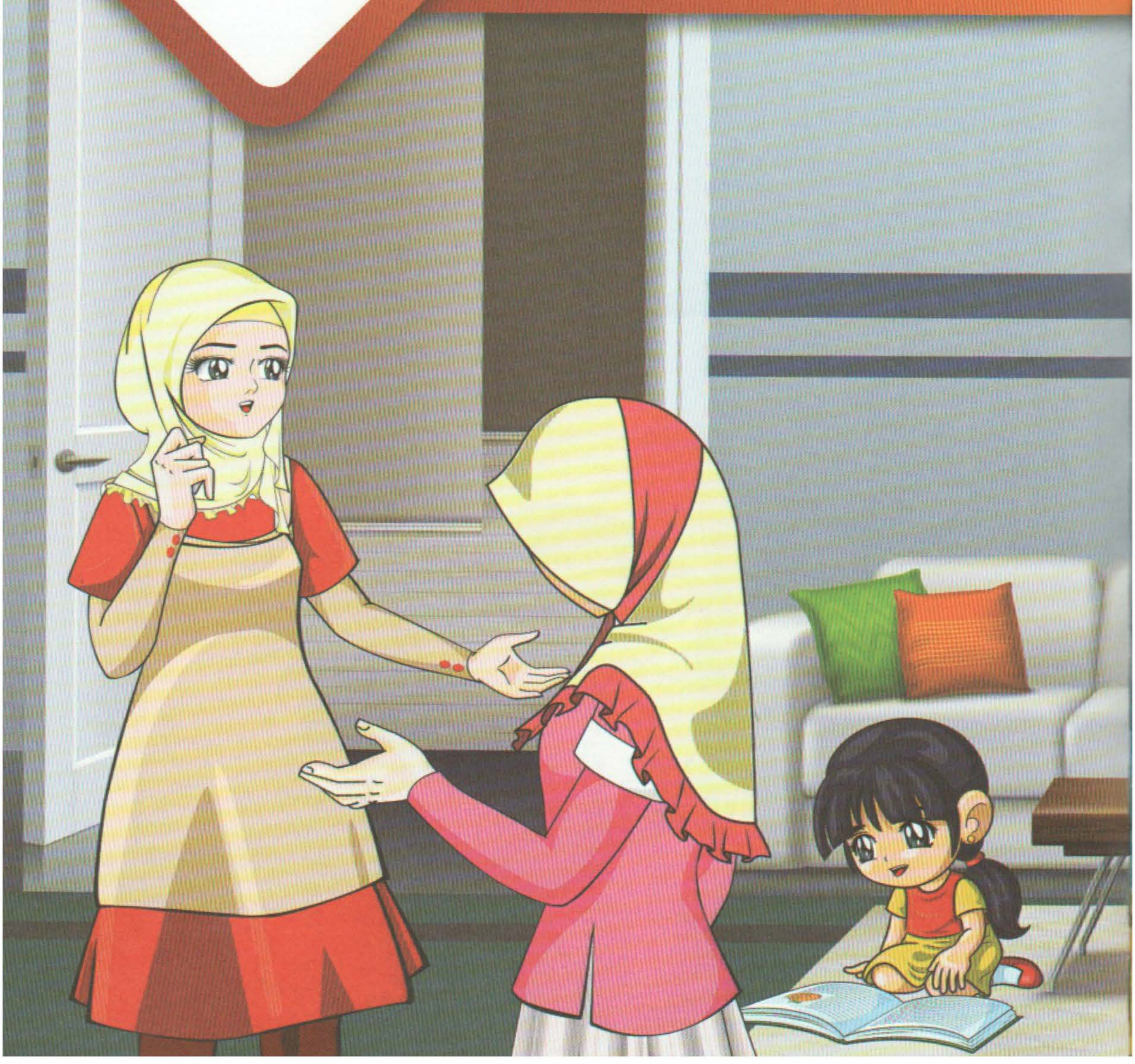

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

«صِلُوا أَرْحَامَكُمْ»

پەیوەندی خزمایەتی

پەیوەندی خزمایەتی بەجێ بگەیەنن.

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

«اِقْرَؤُوا الْقُرْآنَ»

خوێندنەوەی قورئانی بەڕێز

قورئان بخوێننەوە.

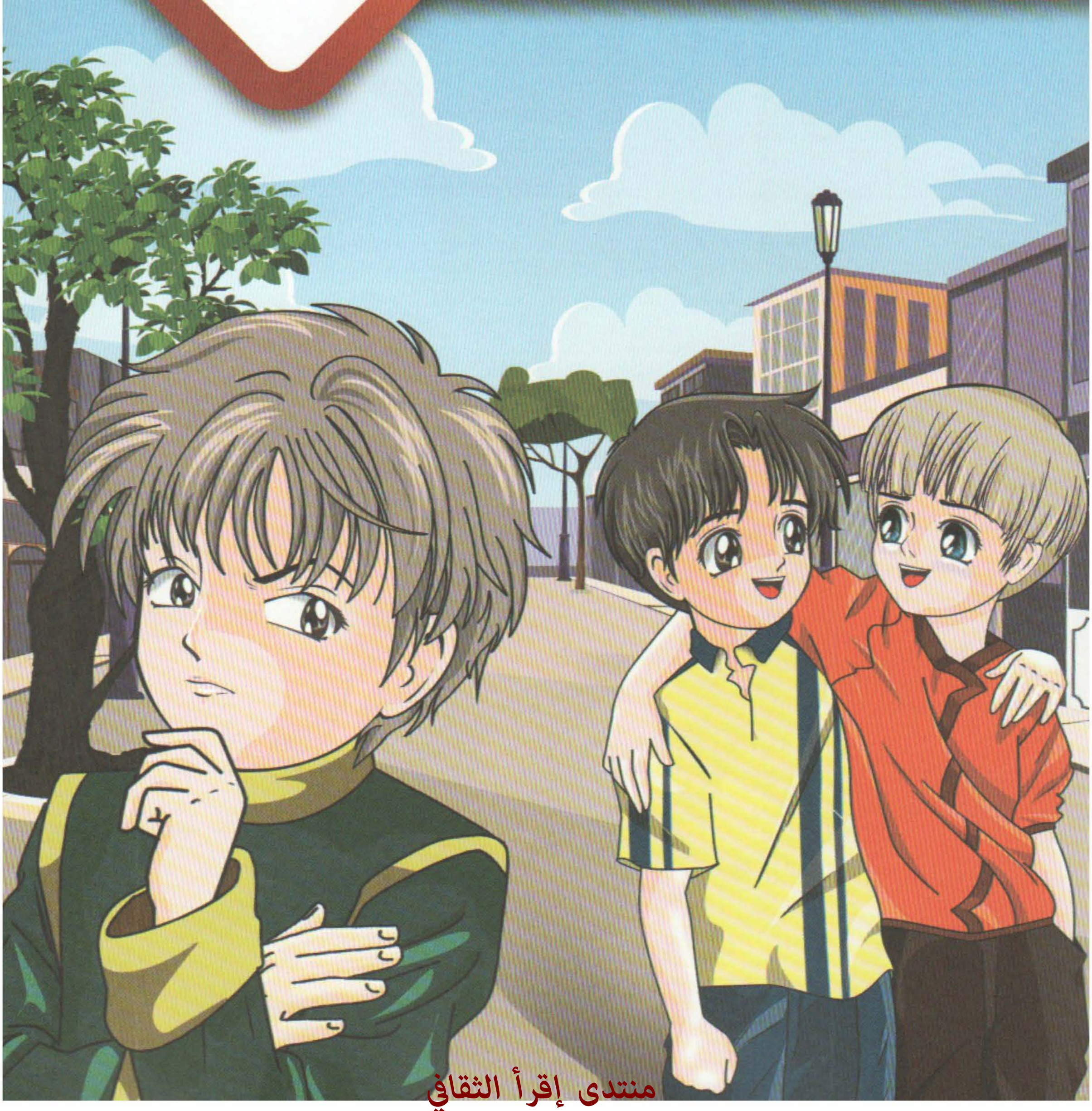
4

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

((لَا تَحَاسَدُوا))

سەرزەنشتی ئێرەیی بردن

حەسوودیی و ئێرەیی
بە یەکتر مەبەن.

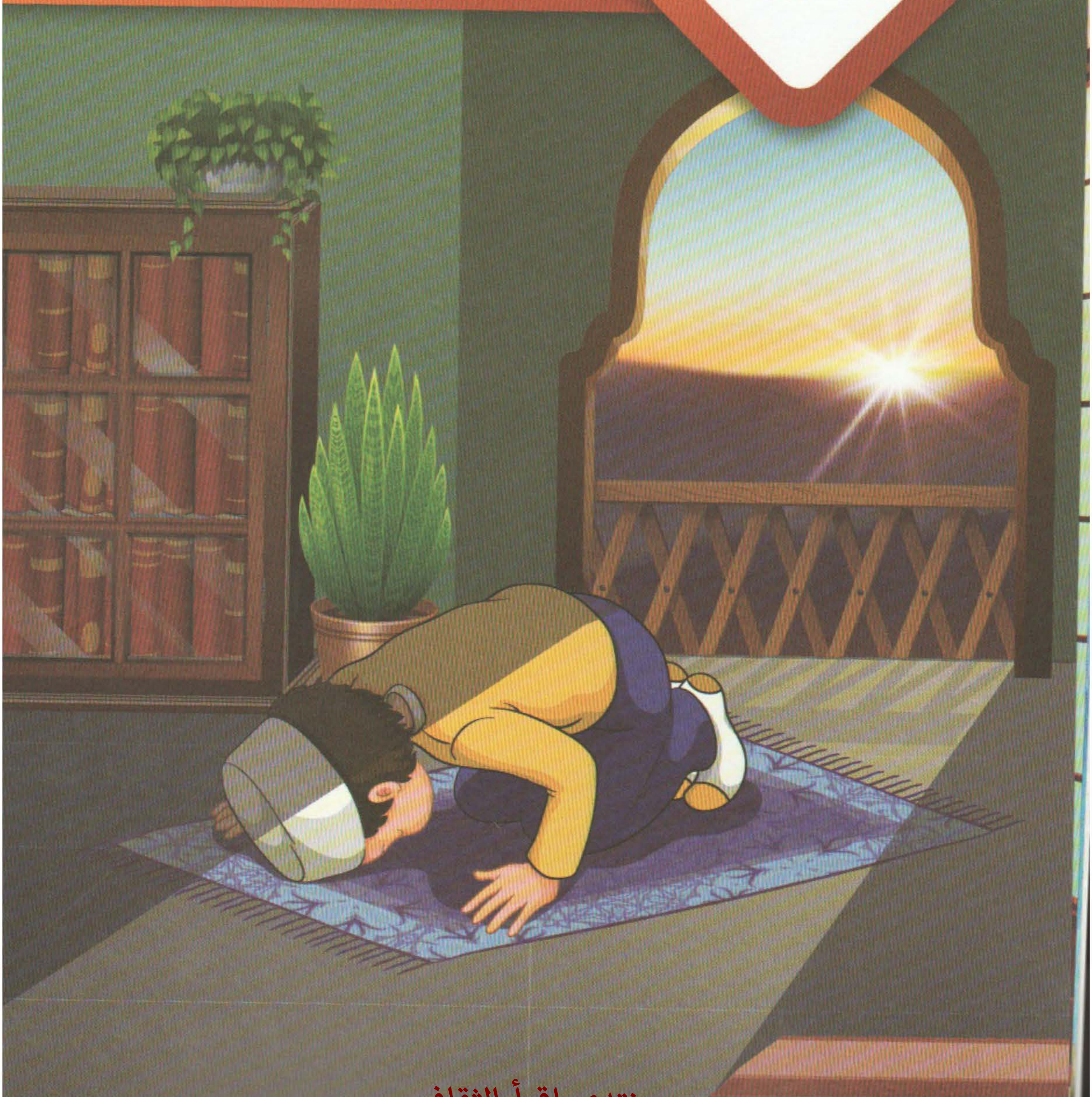

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

((الصَّلَاةُ نُورٌ))

گەورەیی و پێگەی نوێژ

نوێژ نوورە.

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :
((أَتِمُّوا الوُضُوءَ))

دەستنوێژ جوان شۆردن

بە تەواوی دەستنوێژ بشۆرن.

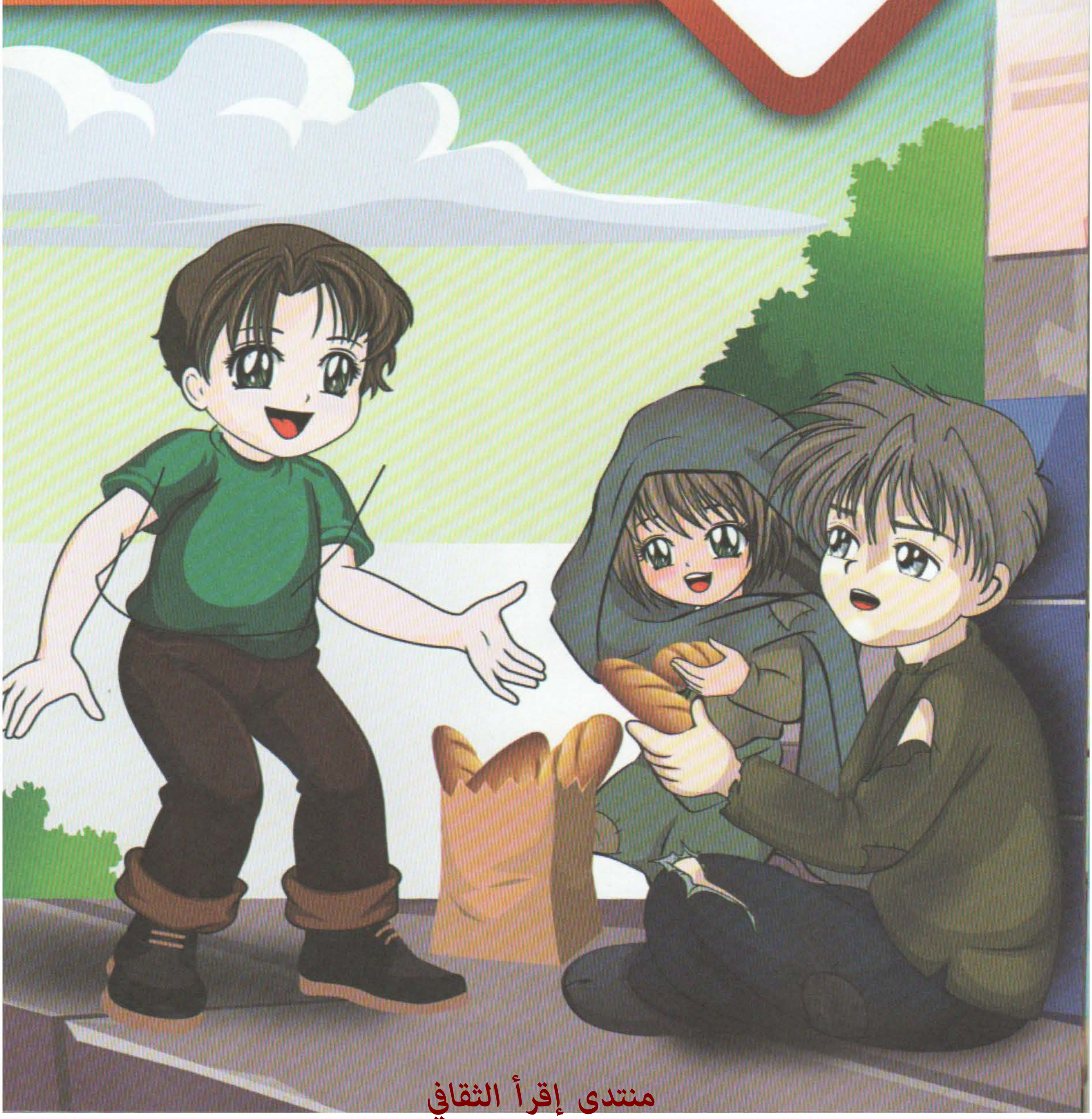

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

«أَطْعِمُوا الجَائِعَ»

خواردن پێدانی کەسی برسی

خواردن بە کەسی برسی بدەن.

گرنگی و پێگەی دوعا

قَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ :
« أَكْثِرُوا الدُّعَاءَ »

زۆر بپاڕێنەوە و دوعا بکەن.

9

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

«تَهَادَوا تَحَابُّوا»

دیاری خۆشەویستی (بەرانبەر) ڕادەکێشێ

دیاری بە یەکتر بدەن،
لای یەکتر خۆشەویست دەبن.

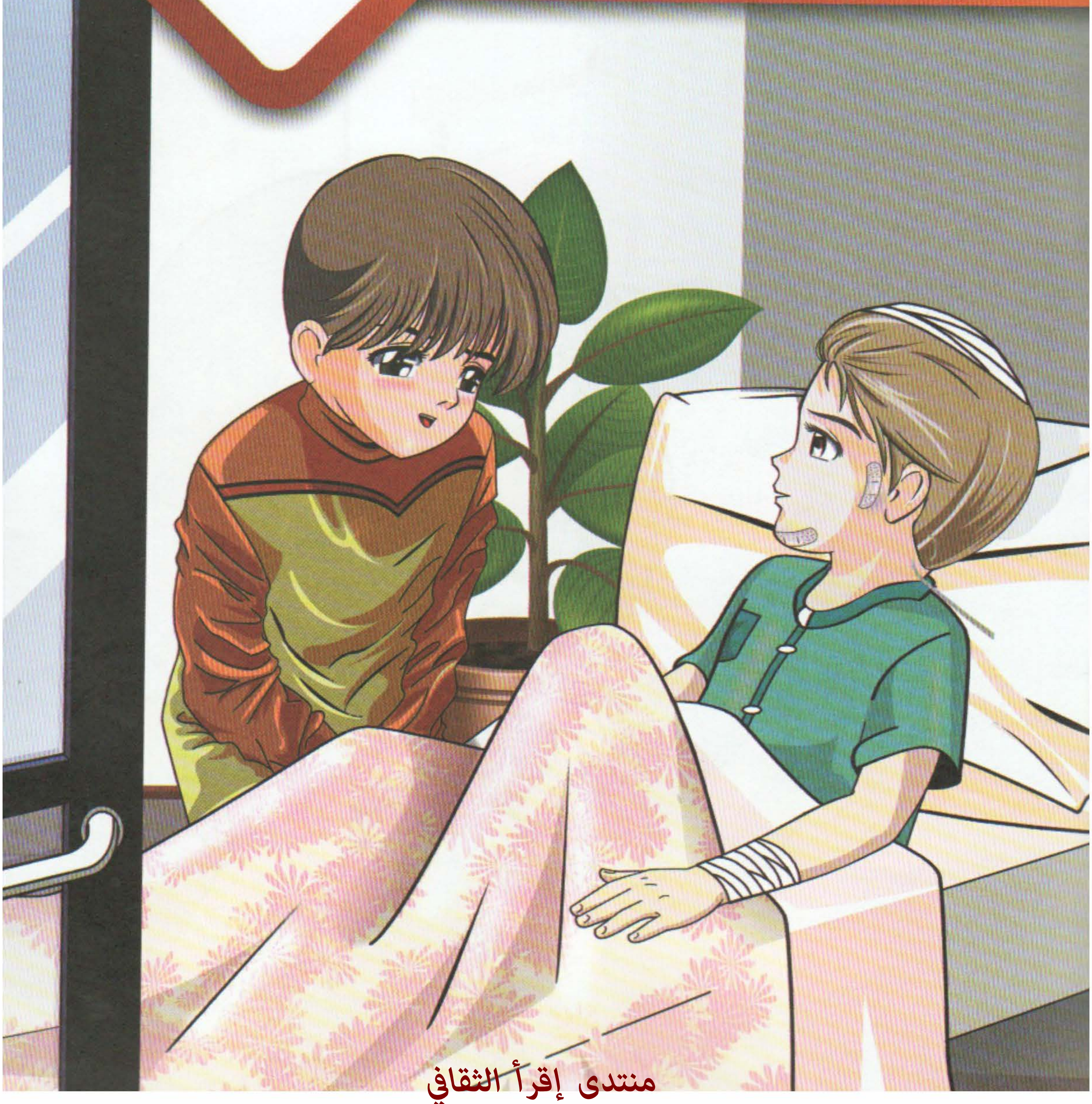

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

« عُودُوا المَرِيْضَ »

گەورەیی سەردانی نەخۆش

سەردانی نەخۆش بکەن.

بەرهەمی ئارامگرتن

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

«الصَّبْرُ ضِيَاءٌ»

ئارامگری ڕووناکییە.

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

((عَلَيْكَ بِالرِّفْقِ))

دەستگرتن به سیفەتی نەرم و نیانی

نەرم و نیان و لەسەرخۆبە.

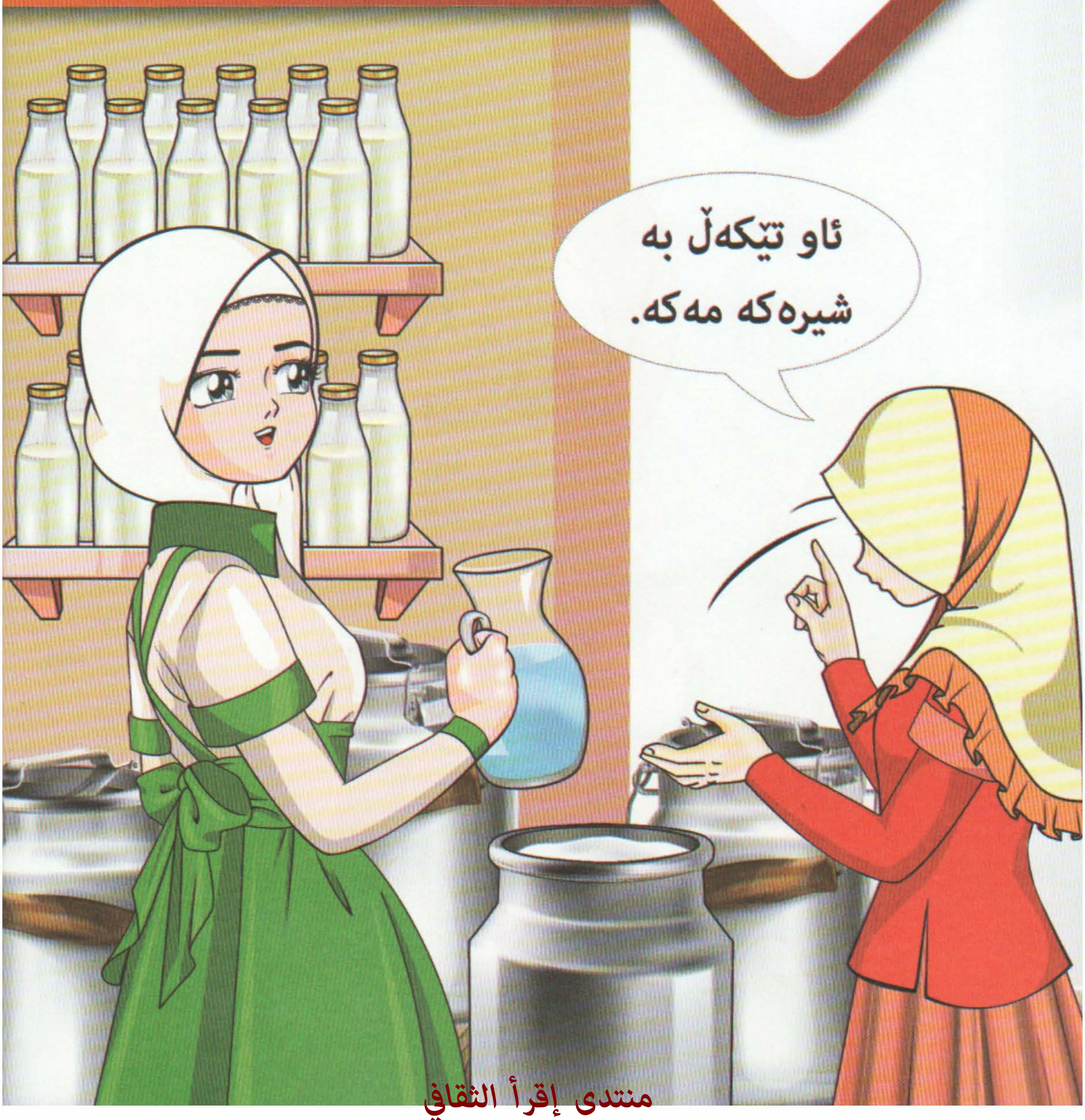
قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

((الدّينُ النَّصِيحَةُ))

سوودەکانی ئامۆژگاریی

ئايين

(هەمووی) دڵسۆزیی و ئامۆژگارییە.

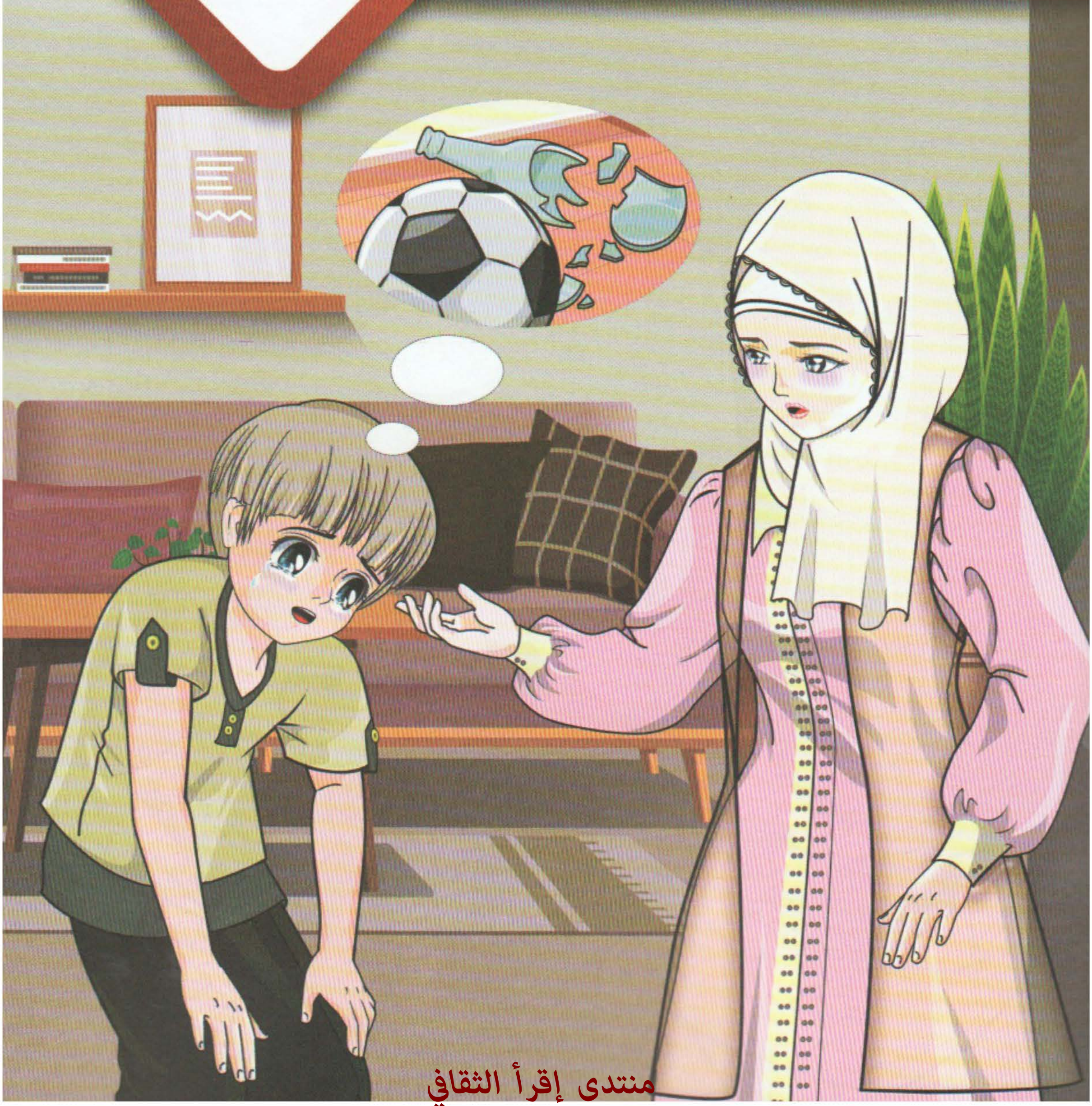

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

((إِيَّاكُمْ وَالكَذِبَ))

وریابوون له درۆکردن

خۆتان له درۆکردن بپارێزن.

15

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

((لَا تَغْضَبْ))

قەدەغەکردن له تووڕەبوون (بە ناهەق)

تووڕە مەبە.

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

«لَا تَبَاغَضُوا»

قەدەغەکردنی ڕقلێبوونەوەی یەکتر

ڕق و کینەتان بەرانبەر یەکتر نەبێ.

ناوهێنانی خوا پێش خواردن

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

((سَمِّ اللّٰهَ))

ناوی خوا بێنه.

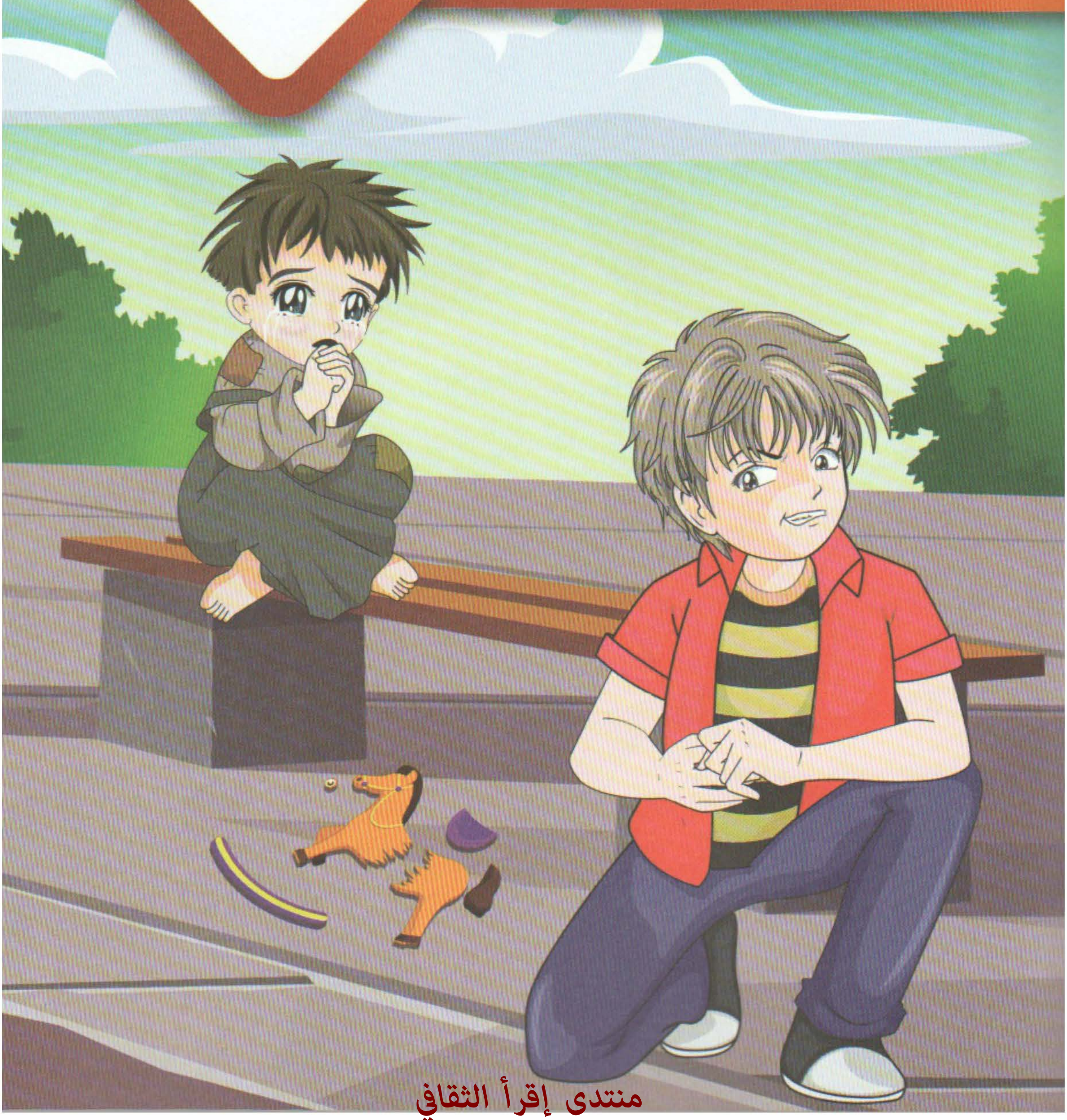

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

((اِتَّقُوا الظُّلْمَ))

وریابوون له ستەمکردن

خۆتان له ستەمکردن بپارێزن.

دەستدرێژی نەکردنە سەر کەسانی تر

قَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ :

« كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ »

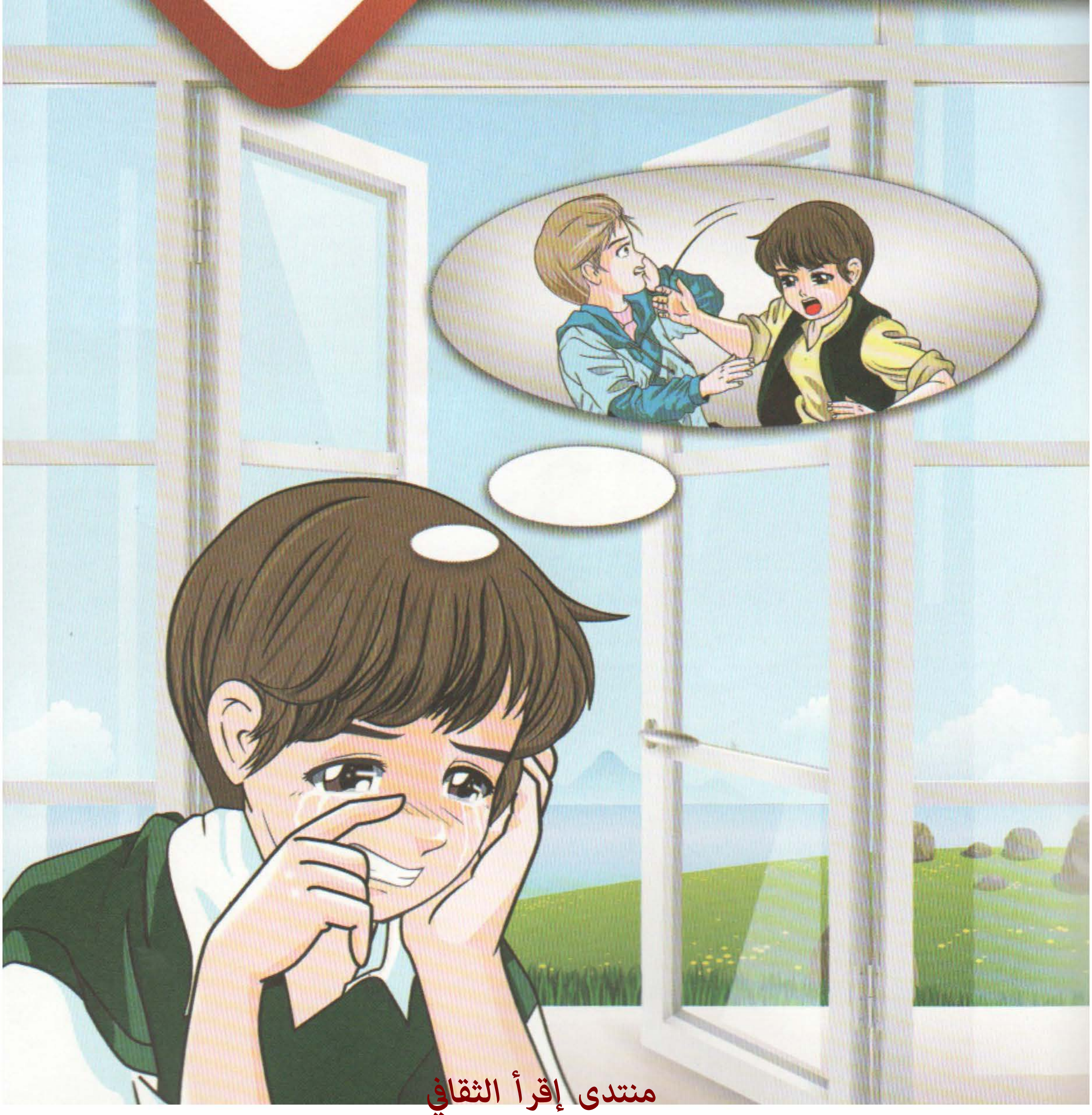
دەستی خۆتان بگرنەوە.

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :
« النَّدَمُ تَوْبَةٌ »

پەشیمانبوونەوە لە هەڵە

پەشیمانبوونەوە، تەوبەیە.

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

«لا تَجَسَّسُوا»

قەدەغەکردنی سیخوڕیی

سیخوڕیی مەکەن.

له ئادابەکانی مۆڵەت وەرگرتن

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

«الِاسْتِئْذَانُ ثَلَاثٌ»

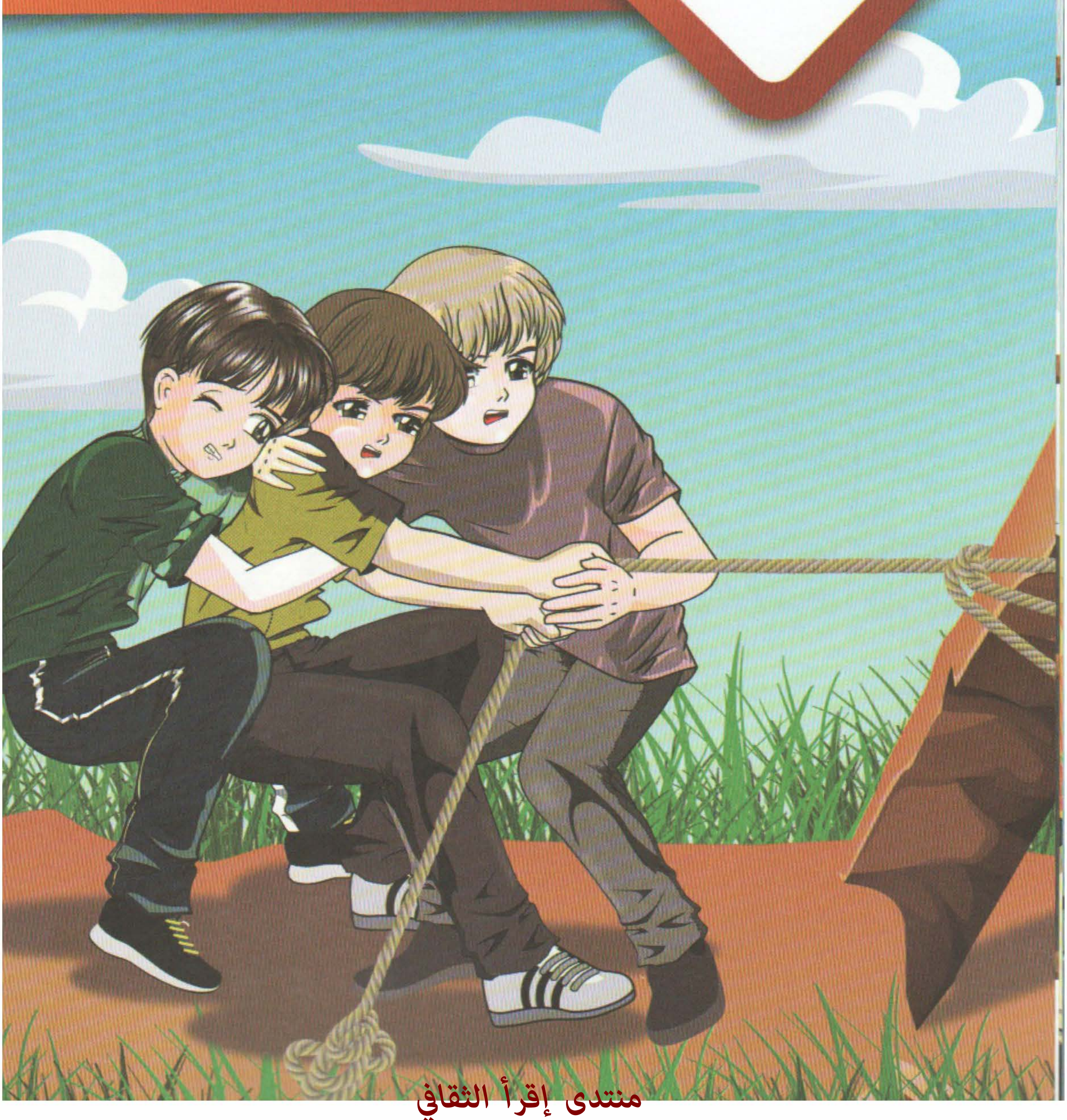
داوای مۆڵەت کردن سێ جارە.

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :
((الْجَمَاعَةُ بَرَكَةٌ))

بەرەكەتی
بە كۆمەڵ بوون

كۆمەڵبوون بەرەكەتە.

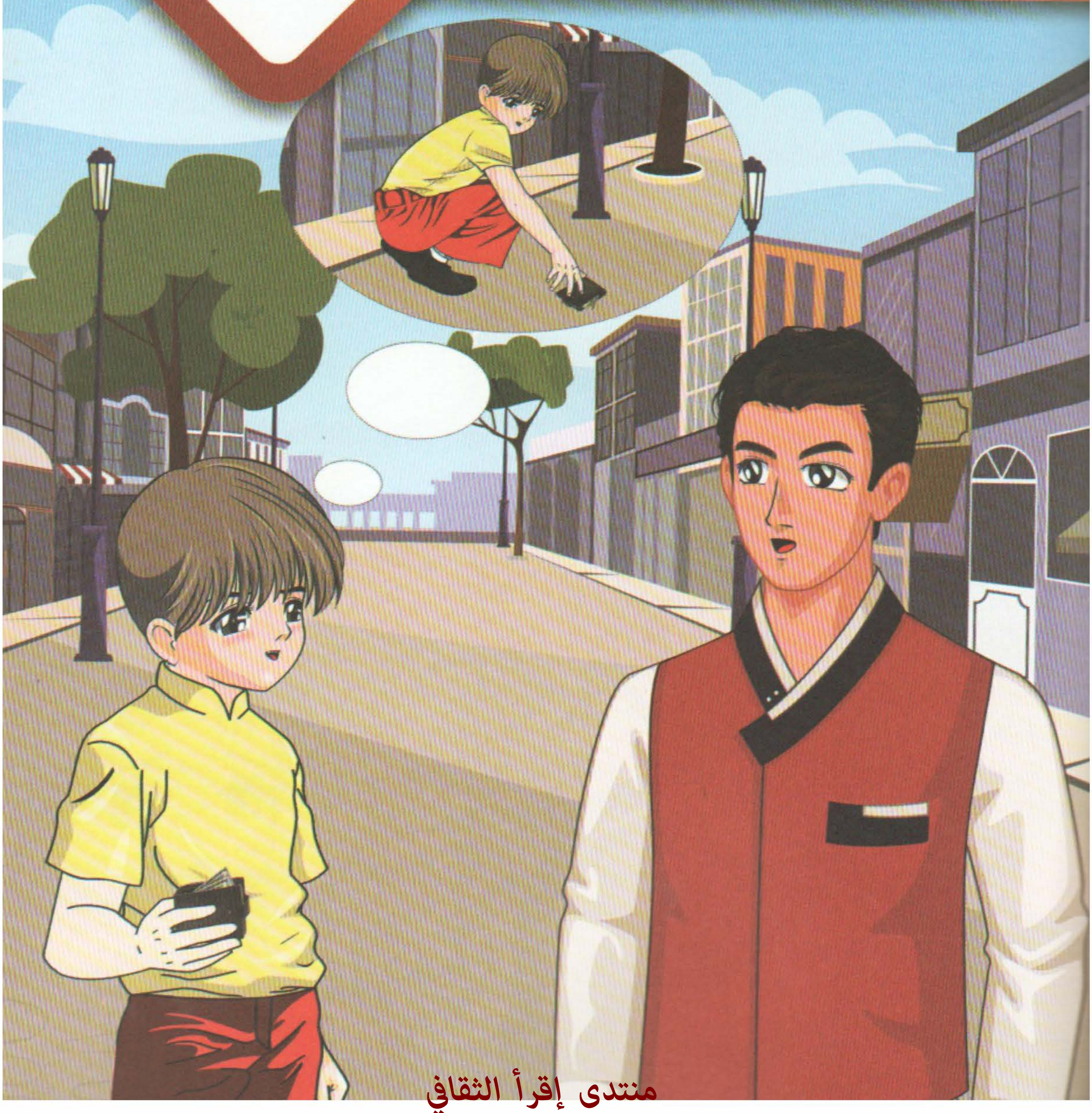
24

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

« أَدِّ الأَمَانَةَ »

دانەوە و پاراستنی سپاردە

سپاردە و ئەمانەت بدەنەوە خاوەنیان.

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

((إِيَّاكُمْ وَالشُّحَّ))

وریابوون لە ڕەزیلی

خۆتان لە ڕەزیلی بپارێزن.

فەرموودەکانی پێغەمبەر

١	بڕواهێنان بە خوا	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : « آمَنْتُ بِاللهِ »
٢	پەیوەندی خزمایەتی	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : « صِلُوا أَرْحَامَكُمْ »
٣	خوێندنەوەی قورئانی بەڕێز	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : « اِقْرَؤُوا القُرْآنَ »
٤	سەرزەنشتی ئیرەیی بردن	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : « لَا تَحَاسَدُوا »
٥	گەورەیی و پێگەی نوێژ	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : « الصَّلَاةُ نُورٌ »
٦	دەستنوێژ جوان شۆردن	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : « أَتِمُّوا الوُضُوءَ »
٧	خواردن پێدانی کەسی برسی	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : « أَطْعِمُوا الجَائِعَ »
٨	گرنگی و پێگەی دوعا	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : « أَكْثِرُوا الدُّعَاءَ »
٩	دیاری خۆشەویستی (بەرانبەر) ڕادەکێشێ	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : « تَهَادَوا تَحَابُّوا »
١٠	گەورەیی سەردانی نەخۆش	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : « عُودُوا المَرِيْضَ »
١١	بەرهەمی ئارامگرتن	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : « الصَّبْرُ ضِيَاءٌ »
١٢	دەستگرتن بە سیفەتی نەرم و نیانی	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : « عَلَيْكَ بِالرِّفْقِ »

١٣	سووده‌كانی ئامۆژگاریی	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :	«الدِّينُ النَّصِيحَةُ»
١٤	وریابوون له درۆکردن	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :	«إِيَّاكُمْ وَالكَذِبَ»
١٥	قه‌ده‌غه‌کردن له تووڕه‌بوون (به ناهه‌ق)	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :	«لَا تَغْضَبْ»
١٦	قه‌ده‌غه‌کردنی ڕقلێبوونه‌وه‌ی یه‌کتر	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :	«لَا تَبَاغَضُوا»
١٧	ناوهێنانی خوا پێش خواردن	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :	«سَمِّ اللهَ»
١٨	وریابوون له سته‌مکردن	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :	«اتَّقُوا الظُّلْمَ»
١٩	ده‌ستدرێژی نه‌کردنه سه‌ر که‌سانی تر	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :	«كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ»
٢٠	په‌شیمانبوونه‌وه له هه‌ڵه	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :	«النَّدَمُ تَوْبَةٌ»
٢١	قه‌ده‌غه‌کردنی سیخوڕیی	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :	«لَا تَجَسَّسُوا»
٢٢	له ئادابه‌کانی مۆڵه‌ت وه‌رگرتن	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :	«الِاسْتِئْذَانُ ثَلَاثٌ»
٢٣	به‌ره‌که‌تی به کۆمه‌ڵ بوون	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :	«الْجَمَاعَةُ بَرَكَةٌ»
٢٤	دانه‌وه و پاراستنی سپارده	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :	«أَدِّ الأَمَانَةَ»
٢٥	وریابوون له ڕه‌زیلی	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :	«إِيَّاكُمْ وَالشُّحَّ»

باخچەی چاکەکاران

بۆ منداڵانی باخچە

بەشی دووەم

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

((خِيَارُكُمْ أَحْسَنُكُمْ أَخْلَاقاً))

ڕەوشت جوانی

باشترینتان ڕەوشت جوانترینتانە.

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

«المُسْلِمُ أَخُو المُسْلِمِ»

برایەتی
لە پێناوی خوا

مسوڵمان برای مسوڵمانە.

قَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ :
« الكَلِمَةُ الطَّيِّبَةُ صَدَقَةٌ »

گەورەیی قسەی چاک

بە گوتنی قسەیەکی چاک
خێرێکت بۆ دەنووسرێ.

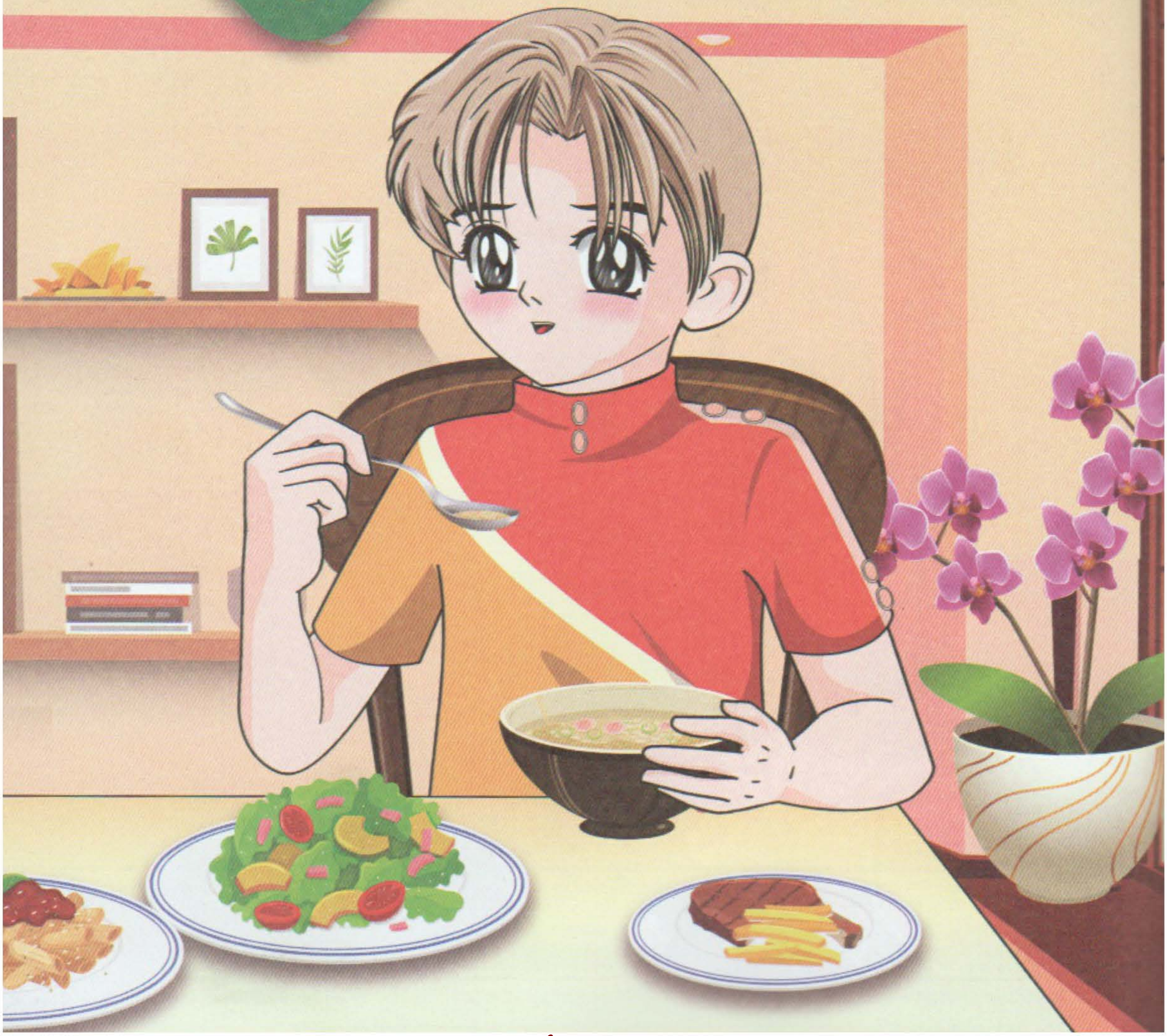

خواردن بە دەستی ڕاست

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

« لِيَأْكُلْ أَحَدُكُمْ بِيَمِينِهِ »

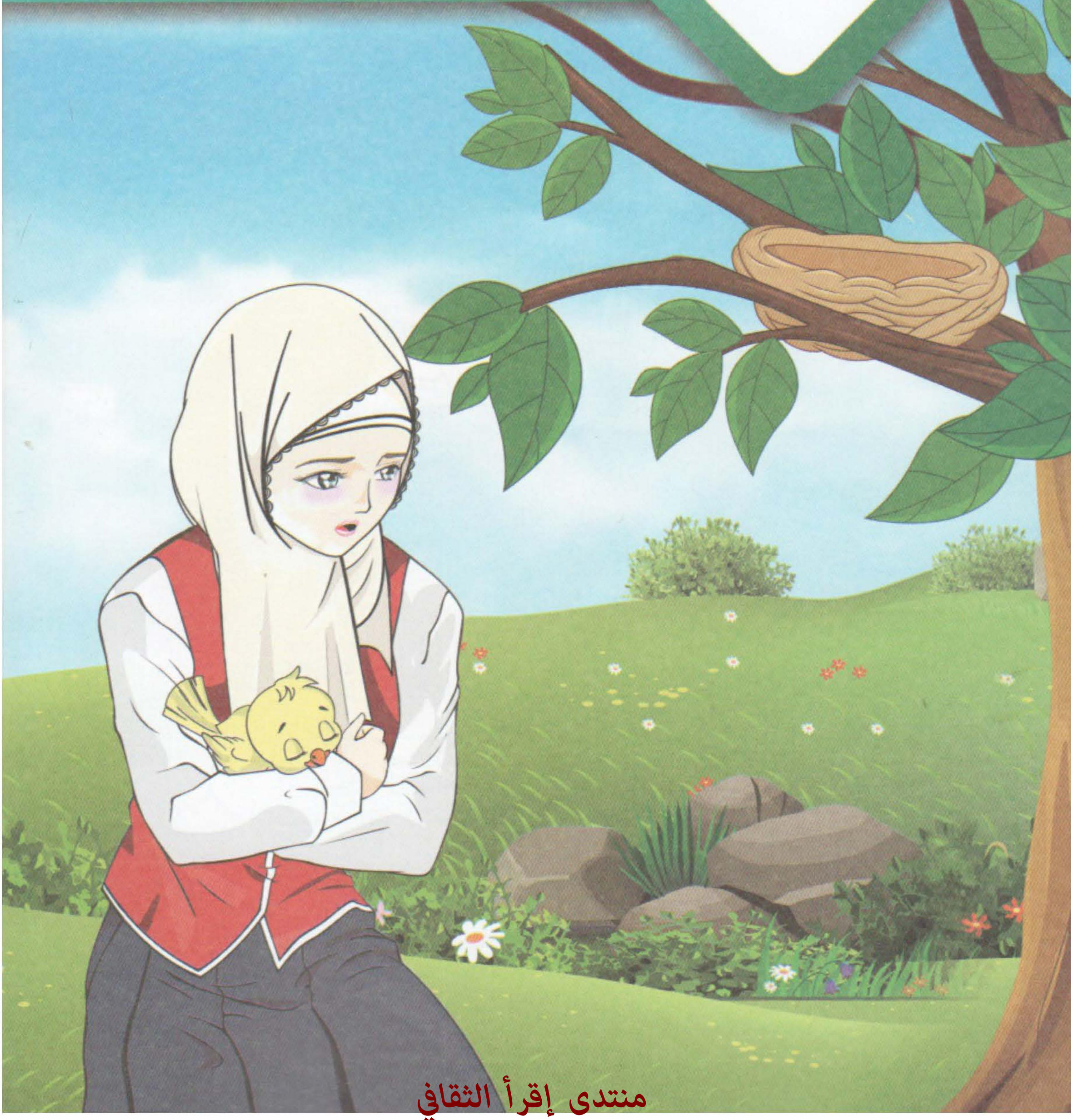
با هەر یەکێکتان بە دەستی ڕاست بخوات.

پاداشتی بەزەیی هاتنەوە بەیەکتر

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :
((الرَّاحِمُونَ يَرْحَمُهُمُ الرَّحْمَنُ))

خوا لەگەڵ خاوەن بەزەییان،
بەزەیی دەنوێنێ.

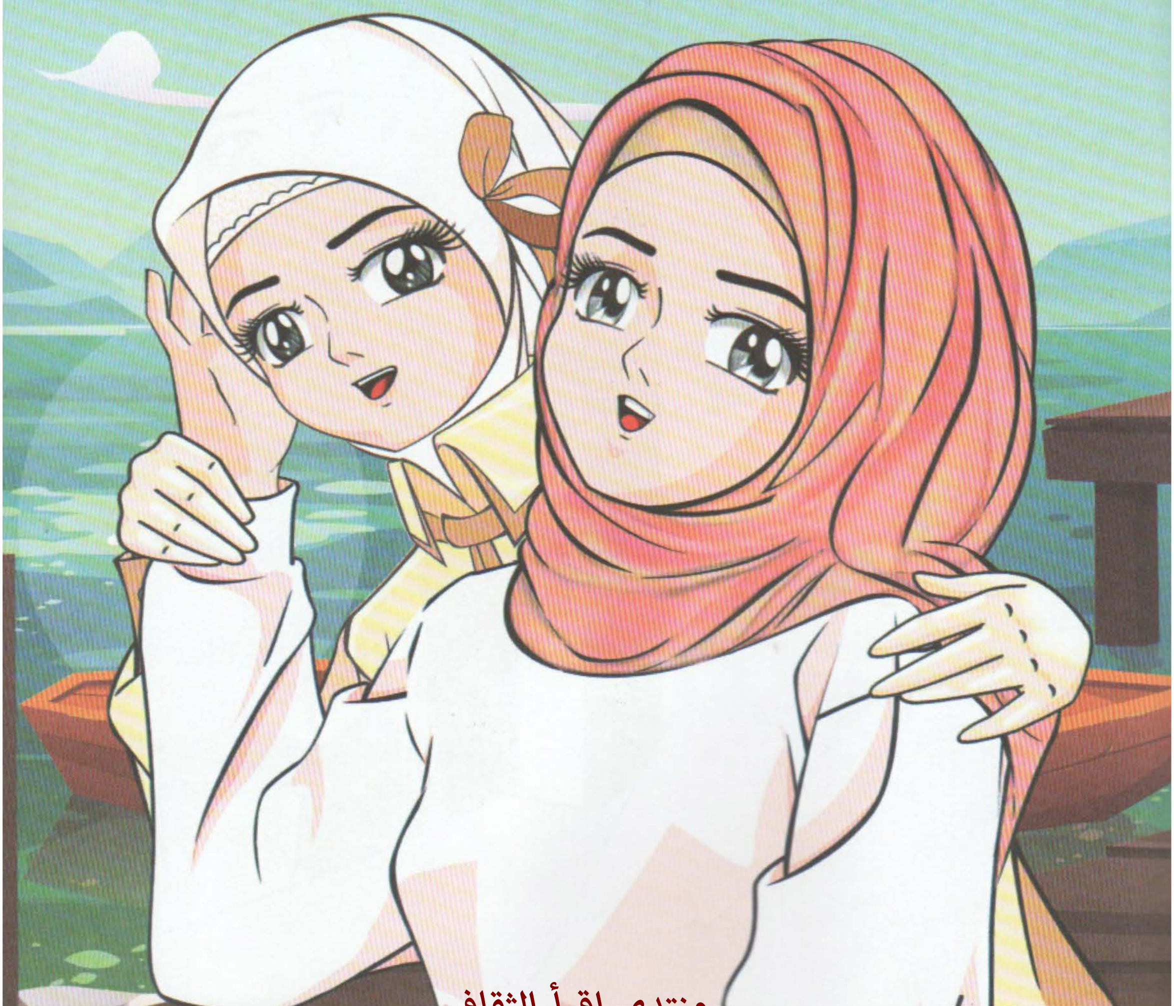

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

« الْخَالَةُ بِمَنْزِلَةِ الْأُمِّ »

پێگەی خوشکی دایك لە ئیسلامدا

خوشکی دایک لە شوێنی دایکە.

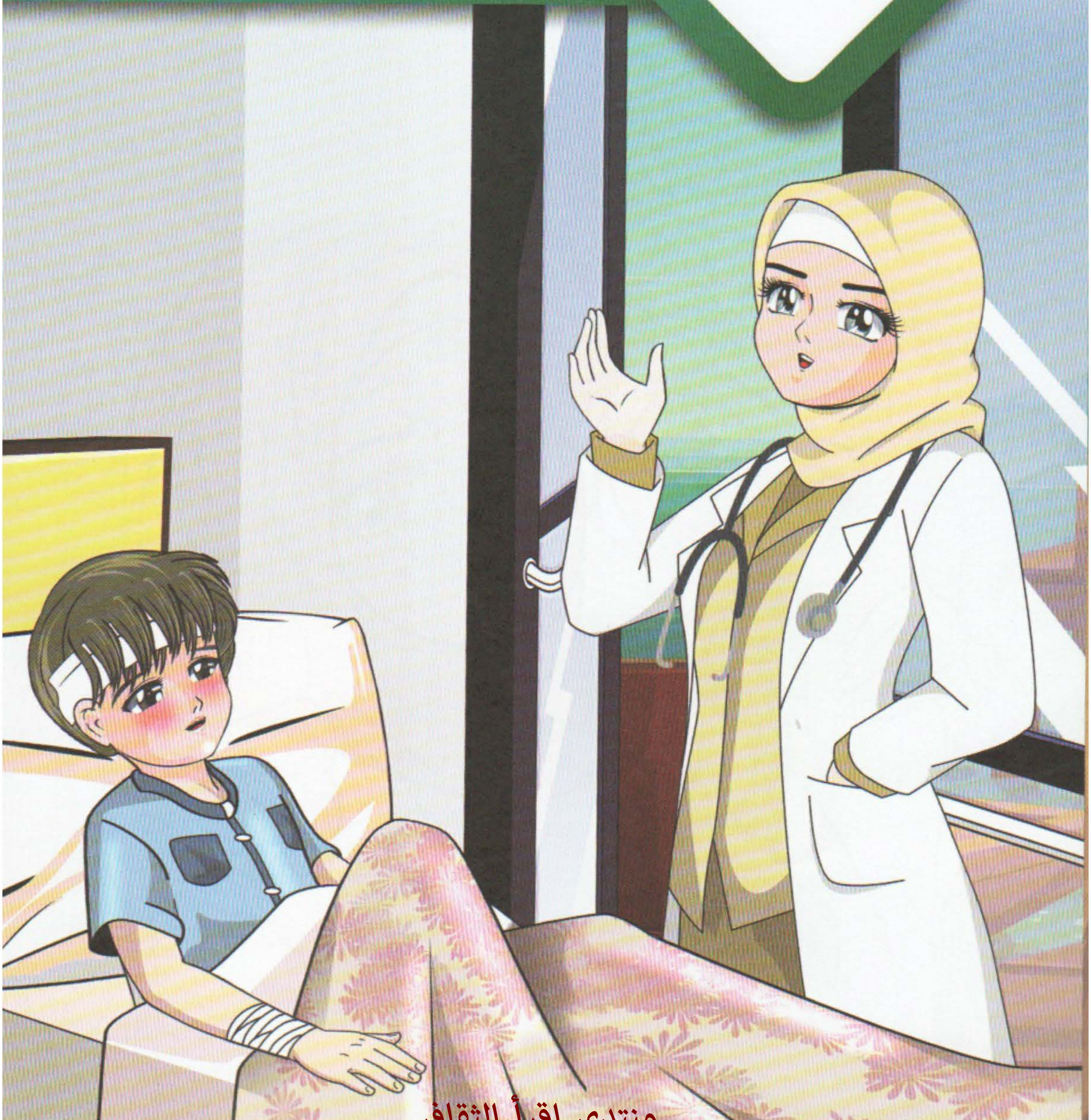

هاندان لەسەر چارەسەر وەرگرتن

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

((تَدَاوَوا عِبَادَ اللّٰه))

ئەی بەندەکانی خوا
چارەسەر وەربگرن.

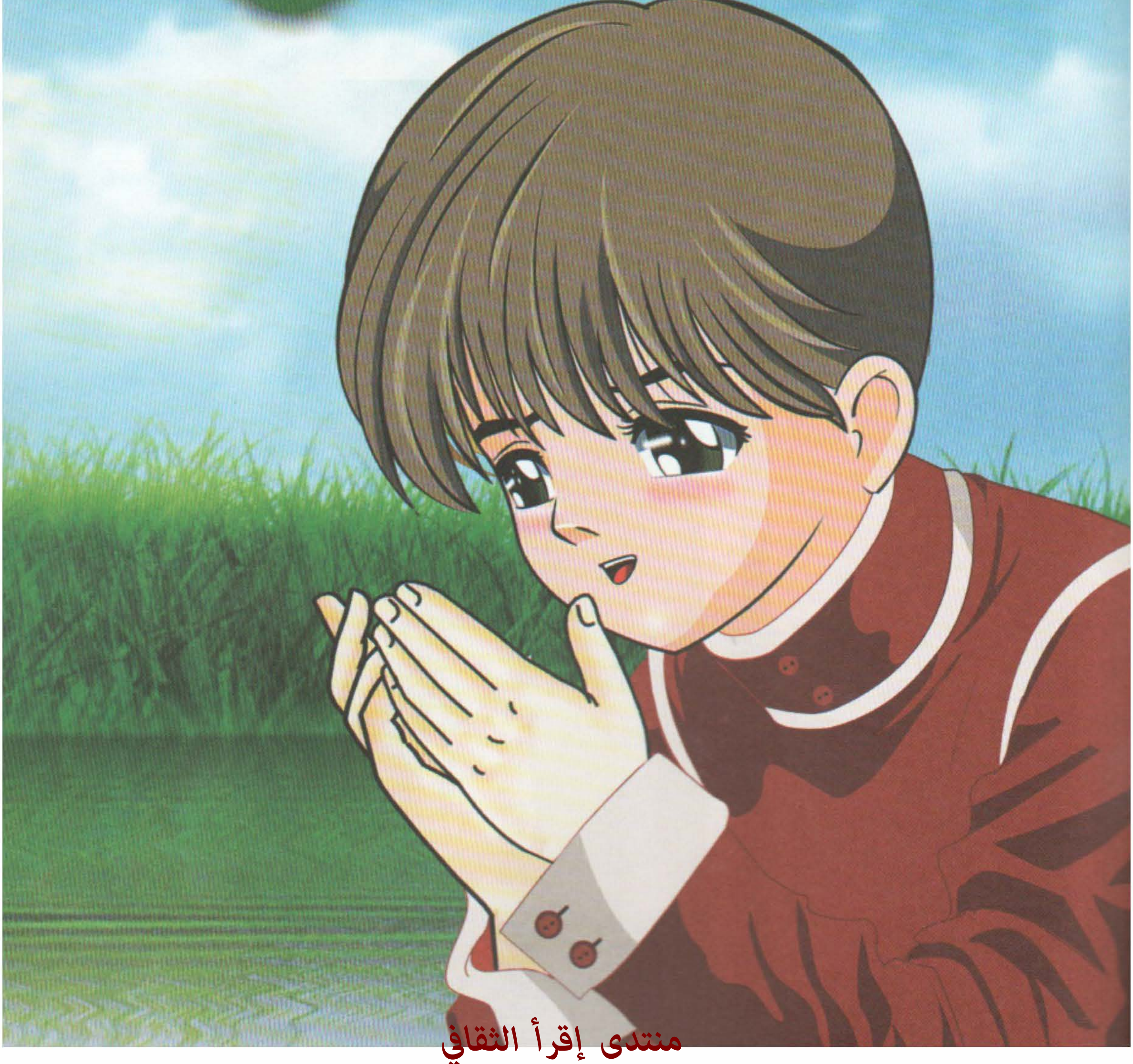

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

«اللَّهُمَّ اهْدِنِي وَسَدِّدْنِي»

پاڕانەوە بۆ ڕێنمایی و ھەقپێکان

خوایە ڕێنماییم بکە و (یارمەتیم بدە) ڕاستییەکان بپێکم.

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

« أَحْسِنْ إِلَى جَارِكَ »

چاکەکردن لەگەڵ دراوسێ

چاکە لەگەڵ دراوسێکەتدا بکە.

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :
« إِنَّمَا العِلْمُ بِالتَّعَلُّمِ »

گرنگی زانست و خۆ فێرکردنی

فێربوونی زانست تەنیا بە خۆڕاهێنانە.

گرنگی پاککردنەوەی دەم و ددان

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

« طَيِّبُوا أَفْوَاهَكُمْ بِالسِّوَاكِ »

دەم و ددانتان خاوێن بکەنەوە بە سیواک.

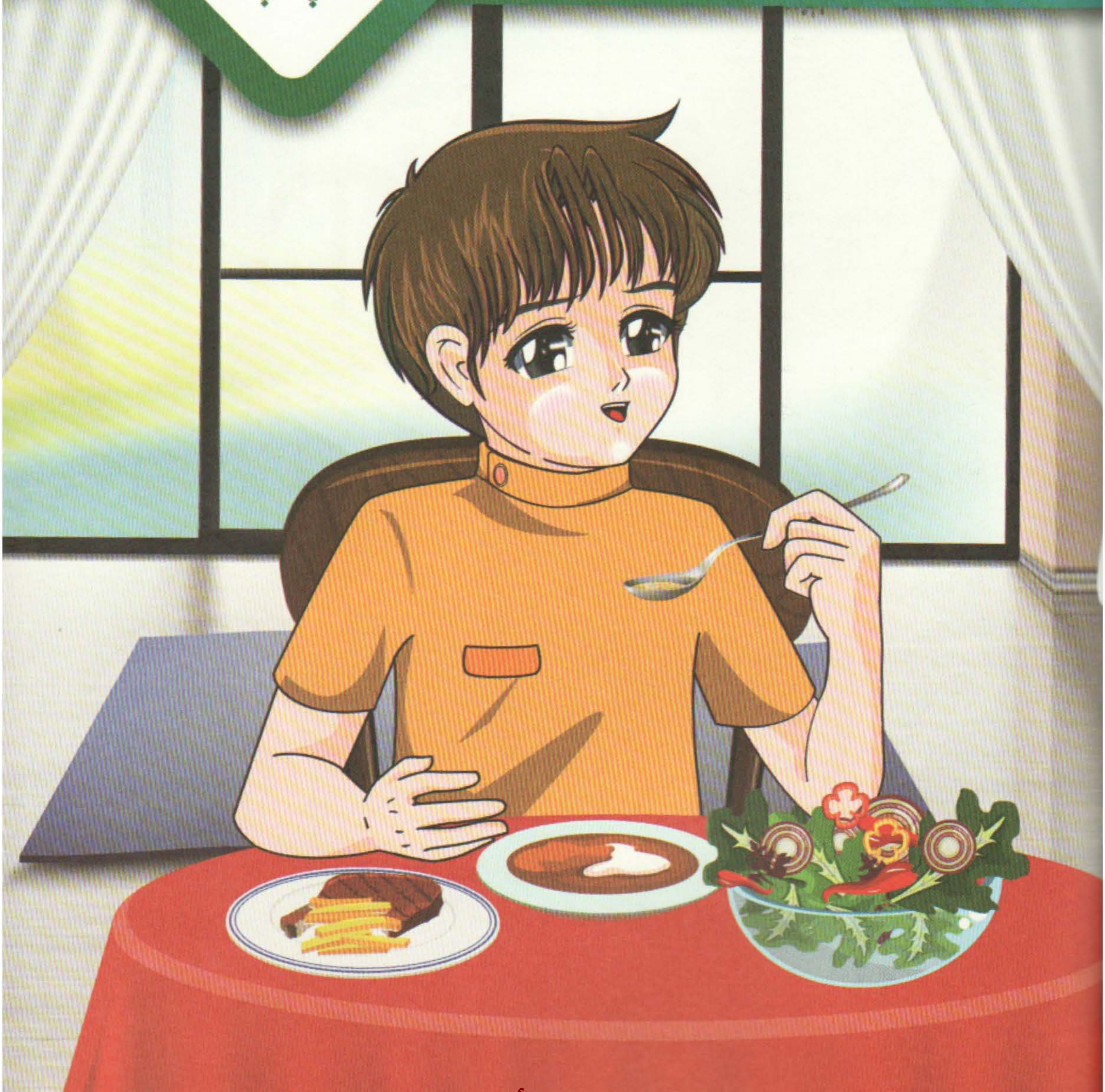

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

«لَا تَأْكُلُوا بِالشِّمَالِ»

قەدەغە كردن لە خواردن بە دەستی چەپ

بە دەستی چەپ مەخۆن.

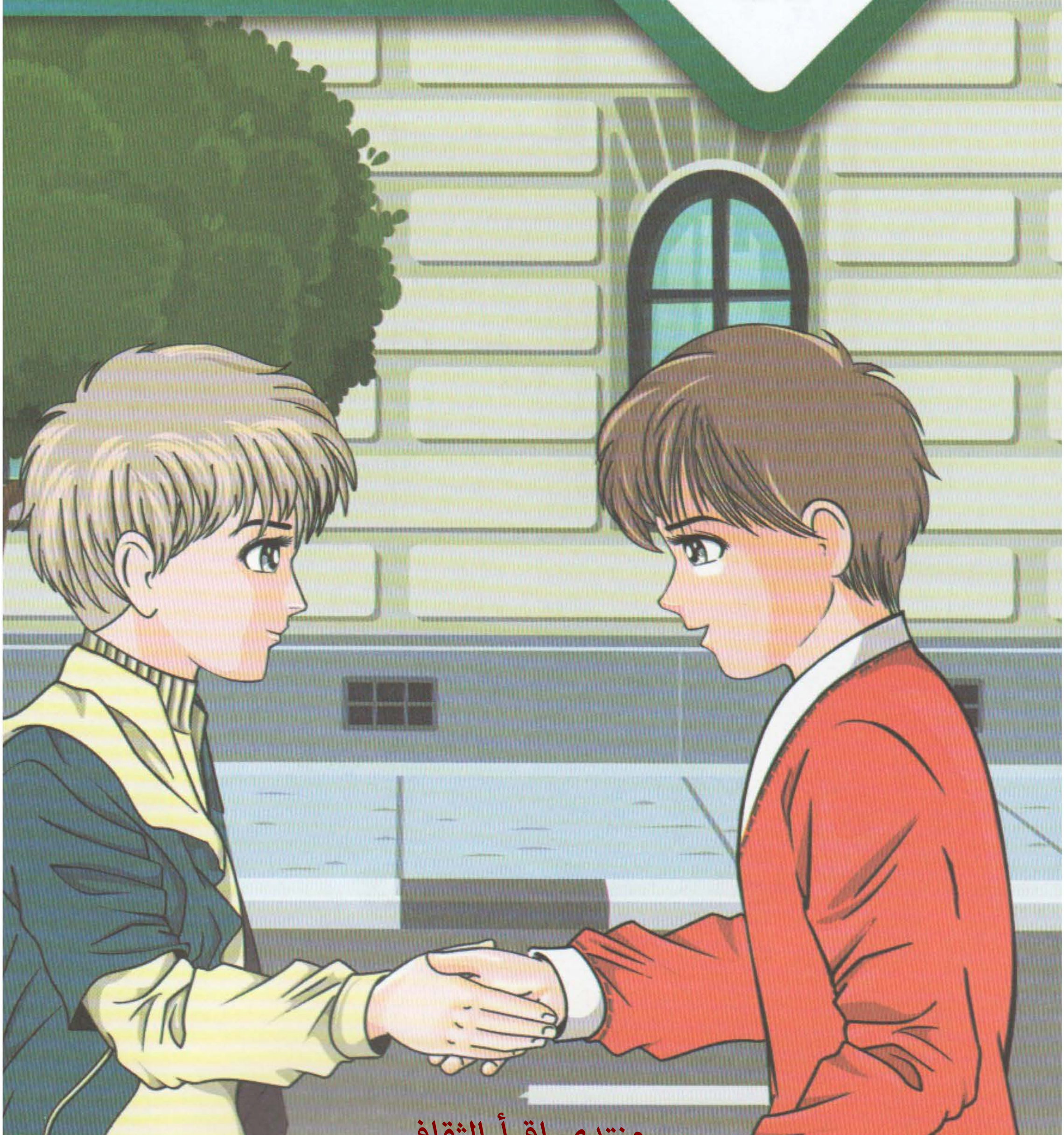

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

«أَفْشُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ»

بڵاوكردنەوەی ئاشتی و خۆشەویستی

لە نێو خۆتان ئاشتی بڵاوبکەنەوە.

قَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ :

« رَمَضَانُ شَهْرٌ مُبَارَكٌ »

فەڕ و بەرەکەتی مانگی ڕەمەزان

ڕەمەزان
مانگێکی موبارەکە و پڕ بەرەکەتە.

کپکردن و گرتنەوەی باوێشك

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

« التَّثَاؤُبُ مِنَ الشَّيْطَانِ »

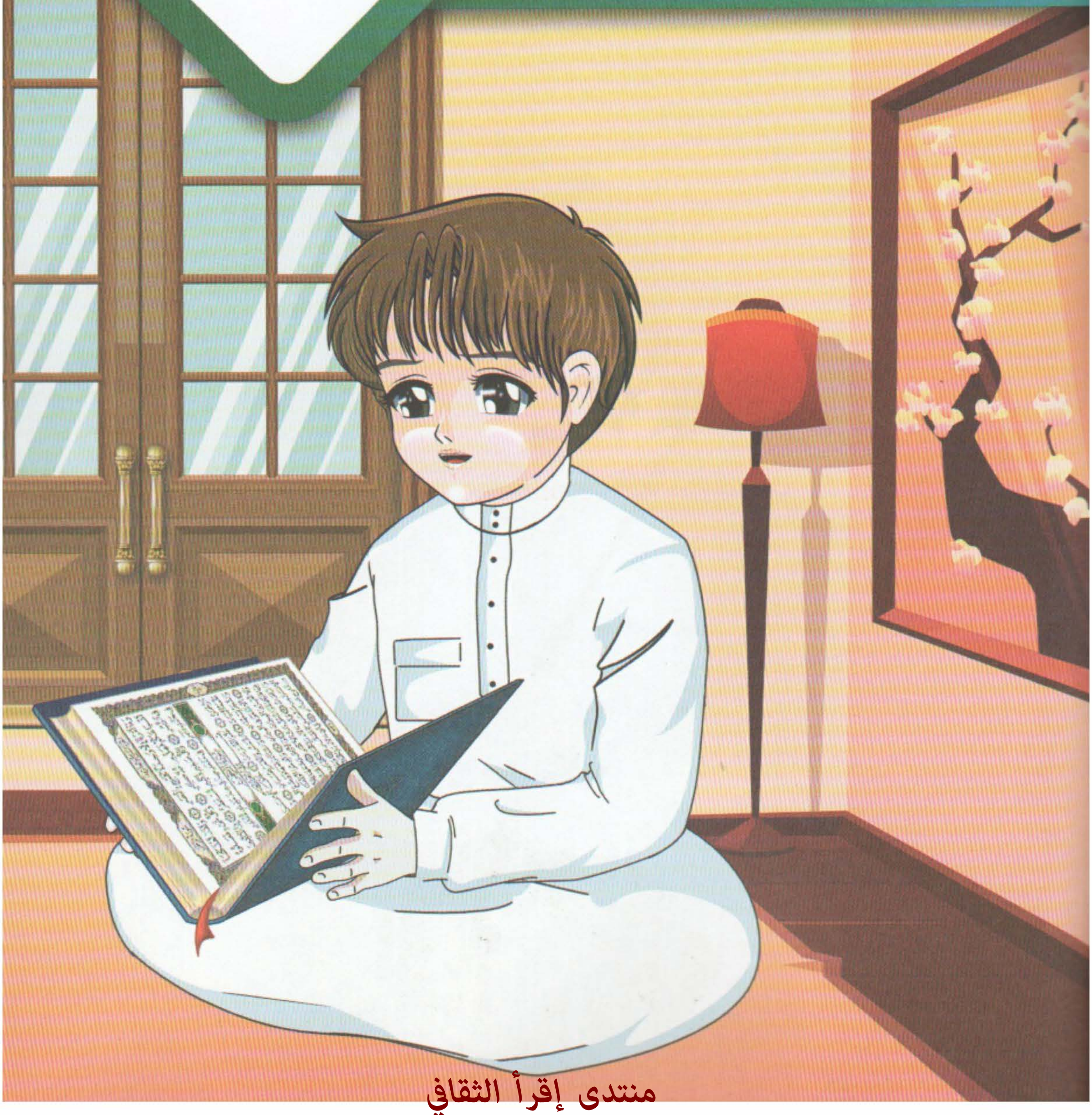
باوێشک لە شەیتانەوەیە.

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :
«زَيِّنُوا القُرْآنَ بِأَصْوَاتِكُمْ»

خوێندنەوەی قورئان به دەنگی خۆش

قورئان
به دەنگه خۆشەکانتان برازێننەوە.

دوعا له كاتی بارینی باران

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

« اللَّهُمَّ صَيِّبًا نَافِعًا »

خوایه بارانێکی به سوود بێ.

قَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ :

((الْمُؤْمِنُ يَأْلَفُ وَيُؤْلَفُ))

هۆگربوون و تێکەڵاوییەکی چاك

بڕوادار هۆگری خەڵکی (باش) دەبێ و خەڵکیش هۆگری خۆی دەکات.

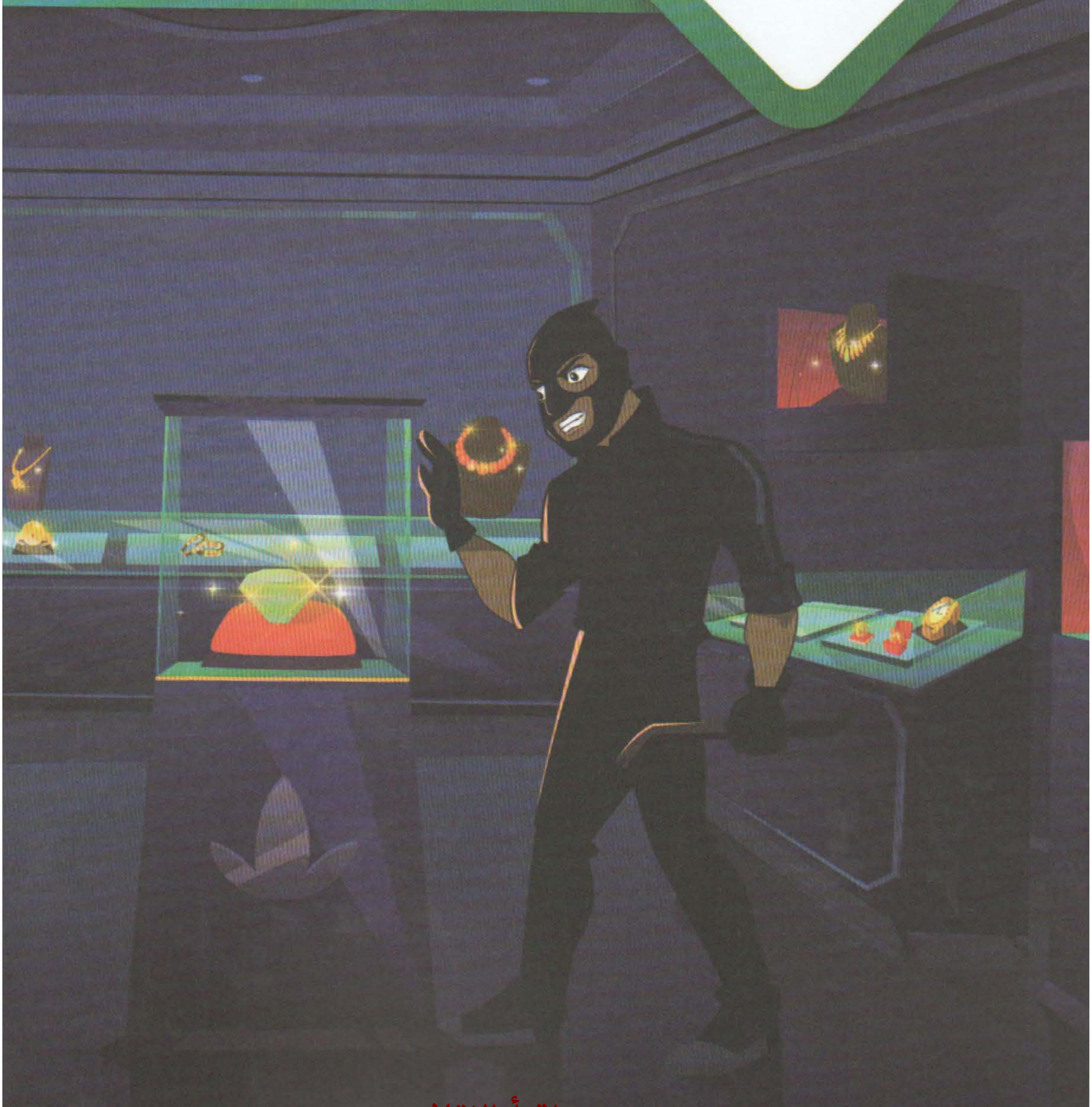

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

«لَعَنَ اللهُ السَّارِقَ»

دز نەفرین لێکراوە

خوا نەفرینی لە دز کردووە.

گەورەیی سیفەتی شەرم

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

«الحَيَاءُ خَيْرٌ كُلُّهُ»

شەرم و حەیا
هەمووی خێر و چاکەیە.

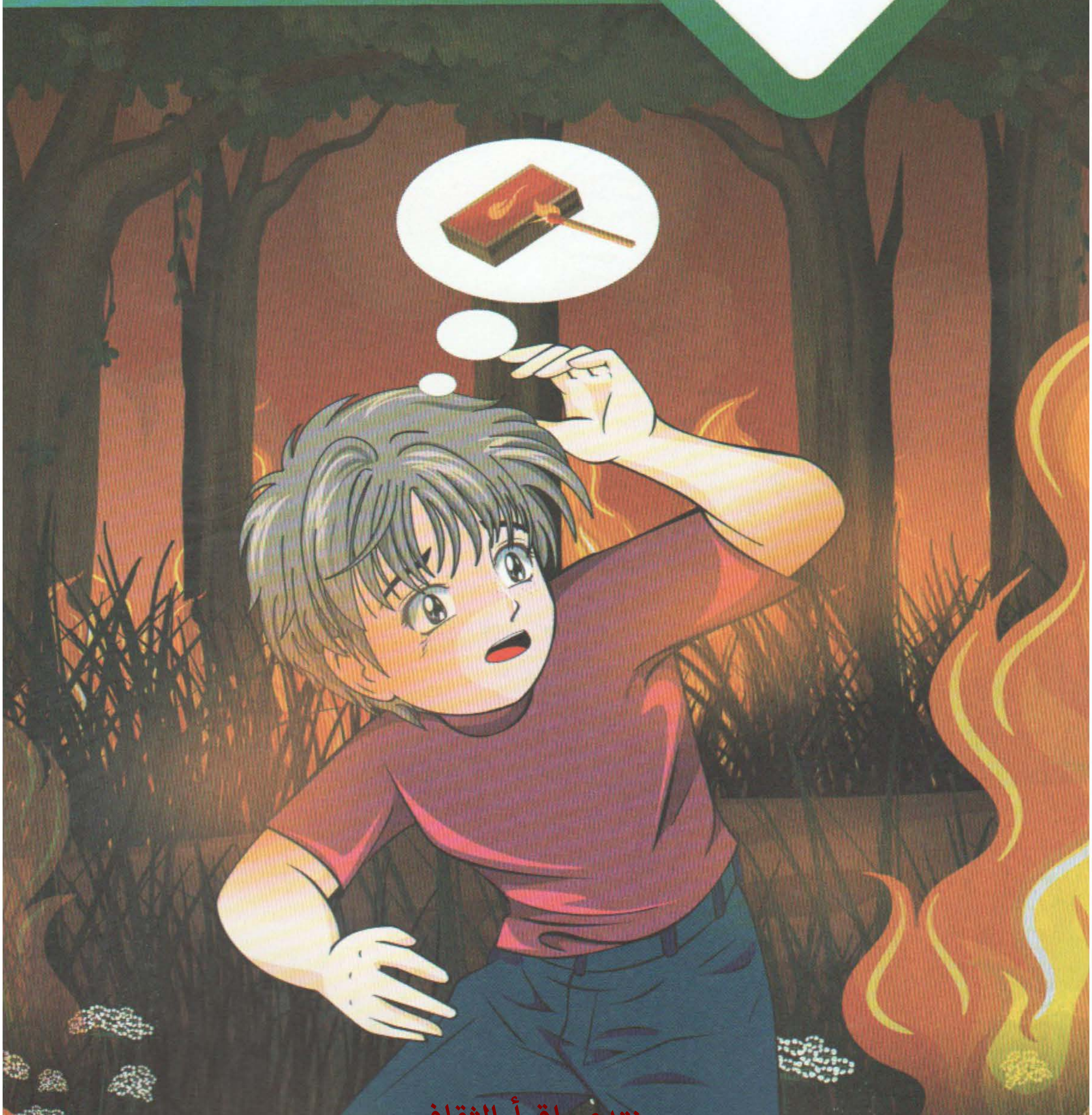

46

وریابوون و ترسان له ئاگر

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :
« النَّارُ عَدُوٌّ فَاحْذَرُوهَا »

ئاگر دوژمنه، بۆیه لێی وریابن.

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

« يُشَمَّتُ العَاطِسُ ثَلاثاً »

له ئادابەکانی ئەو کەسەی دەپژمێ

کەسی پژمیو تا سێ جار بە (یرحمک الله) وەڵامدەدرێتەوە.

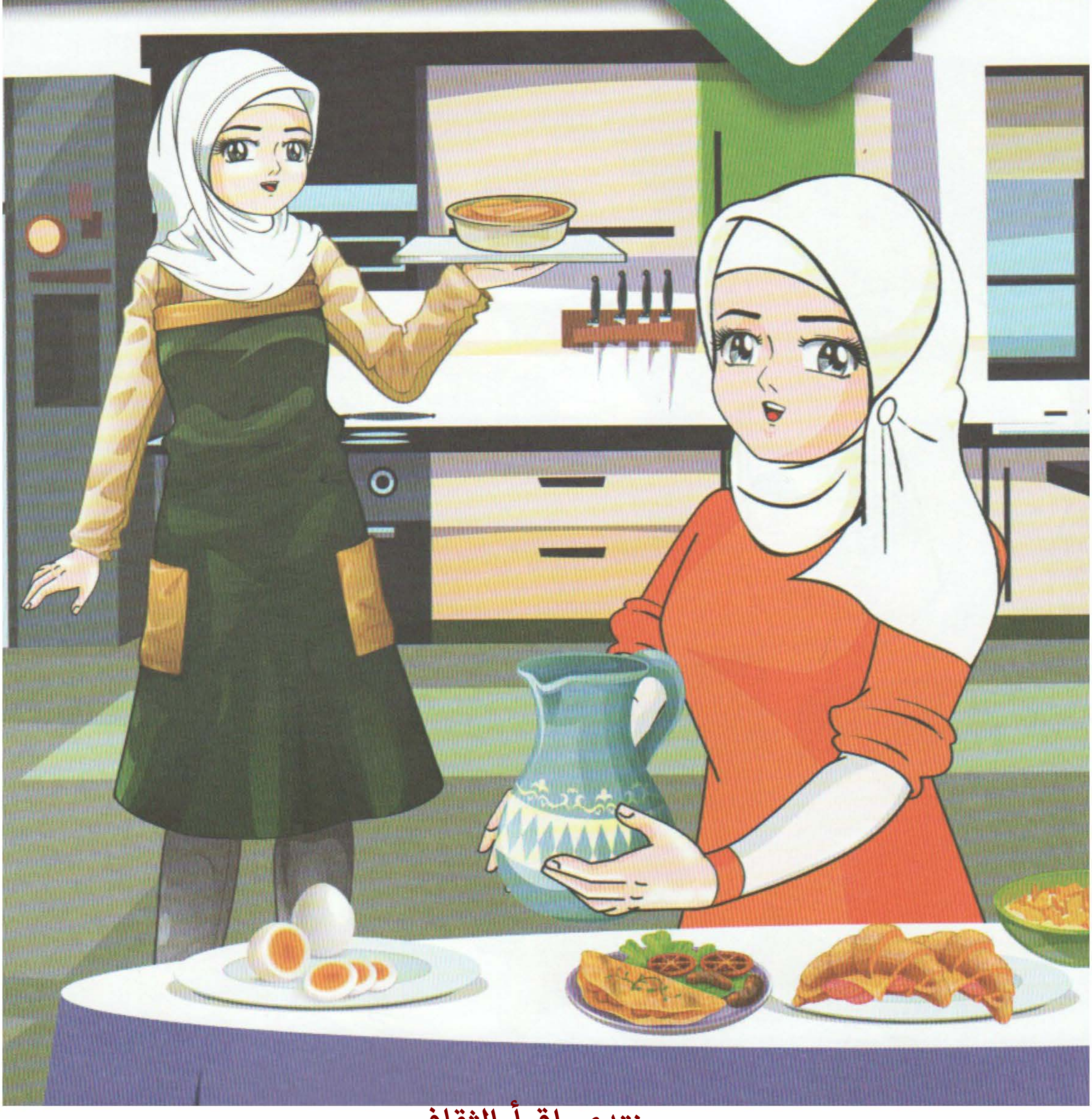

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

« بِرَّ أُمَّكَ وَأَبَاكَ »

گوێڕایەڵی دایك و باوك

لەگەڵ دایک و باوکت چاکەکاربە.

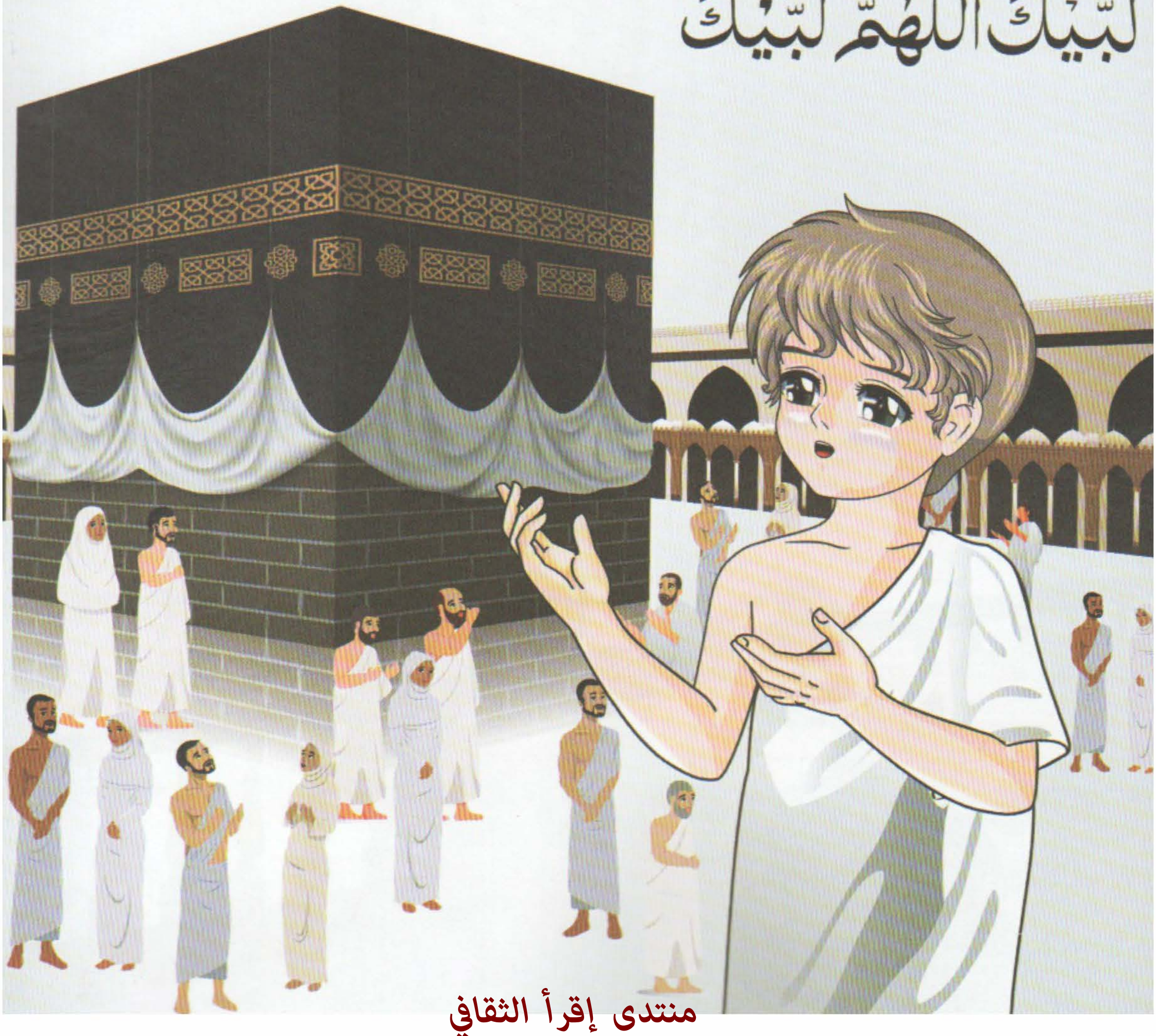
قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

«لَبَّيْك اللهُمَّ لَبَّيْك»

تەلبیە گوتنی حاجی

خوایە لە خزمەتت ئامادەم
بۆ فەرمانت.

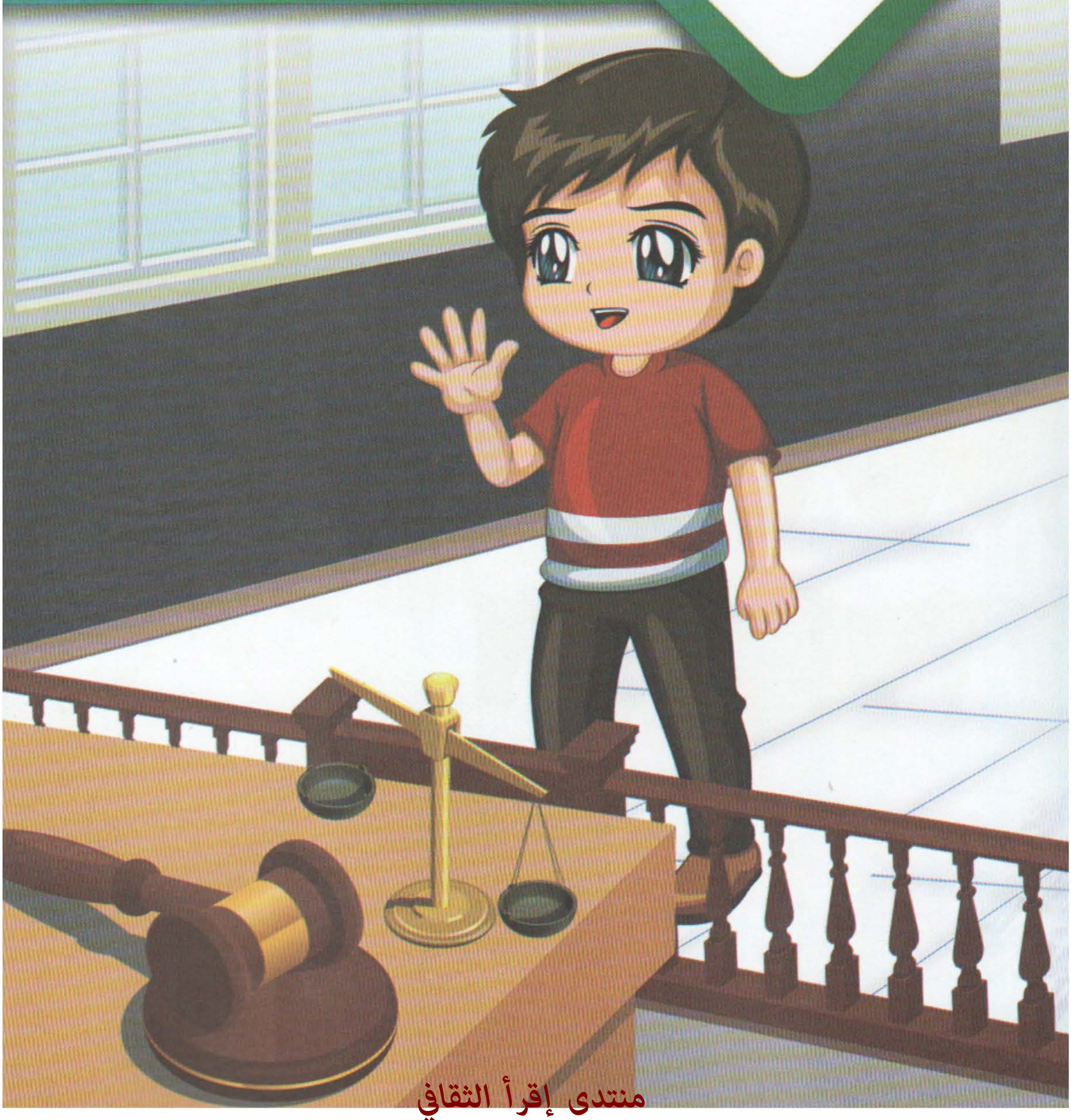
لَبَّيْكَ اَللّٰهُمَّ لَبَّيْكَ

قَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ :
«اُصْدُقُوا إِذَا حَدَّثْتُمْ»

گرنگی ڕاستگۆیی

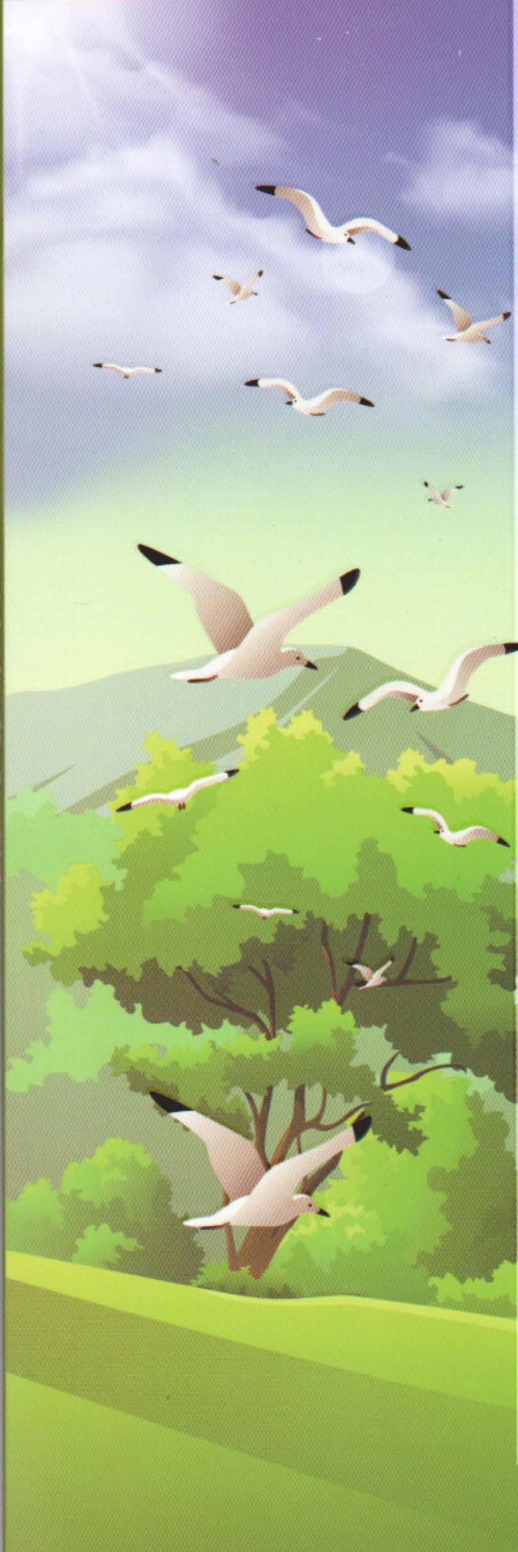
ئەگەر قسەتان کرد، ڕاستگۆبن.

فەرموودەکانی پێغەمبەر

٢٦	ڕەوشت جوانی	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ: ((خِيَارُكُمْ أَحْسَنُكُمْ أَخْلَاقاً))
٢٧	برایەتی لە پێناوی خوا	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ: ((الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ))
٢٨	گەورەیی قسەی چاک	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ: ((الكَلِمَةُ الطَّيِّبَةُ صَدَقَةٌ))
٢٩	خواردن بە دەستی ڕاست	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ: ((لِيَأْكُلْ أَحَدُكُمْ بِيَمِينِهِ))
٣٠	پاداشتی بەزەیی هاتنەوە بەیەکتر	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ: ((الرَّاحِمُونَ يَرْحَمُهُمُ الرَّحْمَنُ))
٣١	پێگەی خوشکی دایک لە ئیسلامدا	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ: ((الْخَالَةُ بِمَنْزِلَةِ الْأُمِّ))
٣٢	هاندان لەسەر چارەسەر وەرگرتن	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ: ((تَدَاوَوا عِبَادَ اللهِ))
٣٣	پاڕانەوە بۆ ڕێنمایی و هەقپێکان	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ: ((اللَّهُمَّ اهْدِنِي وَسَدِّدْنِي))
٣٤	چاکەکردن لەگەڵ دراوسێ	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ: ((أَحْسِنْ إِلَى جَارِكَ))
٣٥	گرنگی زانست و خۆ فێرکردنی	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ: ((إِنَّمَا العِلْمُ بِالتَّعَلُّمِ))
٣٦	گرنگی پاککردنەوەی دەم و ددان	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ: ((طَيِّبُوا أَفْوَاهَكُمْ بِالسِّوَاكِ))
٣٧	قەدەغە کردن لە خواردن بە دەستی چەپ	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ: ((لَا تَأْكُلُوا بِالشِّمَالِ))

٣٨	بڵاوکردنەوەی ئاشتی و خۆشەویستی	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ: ((أَفْشُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ))
٣٩	فەڕ و بەرەکەتی مانگی ڕەمەزان	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ: ((رَمَضَانُ شَهْرٌ مُبَارَكٌ))
٤٠	کپکردن و گرتنەوەی باوێشک	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ: ((التَّثَاؤُبُ مِنَ الشَّيْطَانِ))
٤١	خوێندنەوەی قورئان بە دەنگی خۆش	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ: ((زَيِّنُوا القُرْآنَ بِأَصْوَاتِكُمْ))
٤٢	دوعا لە کاتی بارینی باران	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ: ((اللَّهُمَّ صَيِّبًا نَافِعًا))
٤٣	هۆگربوون و تێکەڵاوییەکی چاک	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ: ((المُؤْمِنُ يَأْلَفُ وَيُؤْلَفُ))
٤٤	دز نەفرین لێکراوە	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ: ((لَعَنَ اللهُ السَّارِقَ))
٤٥	گەورەیی سیفەتی شەرم	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ: ((الحَيَاءُ خَيْرٌ كُلُّهُ))
٤٦	وریابوون و ترسان لە ئاگر	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ: ((النَّارُ عَدُوٌّ فَاحْذَرُوهَا))
٤٧	لە ئادابەکانی ئەو کەسەی دەپژمێ	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ: ((يُشَمَّتُ العَاطِسُ ثَلَاثًا))
٤٨	گوێڕایەڵی دایک و باوک	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ: ((بِرَّ أُمَّكَ وَأَبَاكَ))
٤٩	تەلبیە گوتنی حاجی	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ: ((لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ))
٥٠	گرنگی ڕاستگۆیی	قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ: ((أُصْدُقُوا إِذَا حَدَّثْتُمْ))

زنجیرەی ((باخچەی چاکەکاران)) بۆ منداڵان.

- زنجیرەیەکی پەروەردەیی نوێی وێنەدارە، ئامانجی ئاسانکردنی لەبەرکردنی فەرموودە بەرزەکانی پێغەمبەری خوایە(ﷺ)، بۆ ئەو کەسانەی خوازیارن: لە فێرخوازانی قوتابخانەکان و بازنەکانی مەجلیس و سەنتەرەکانی قورئان و ئەوانەشی کە زمانیان عەرەبی نییە، هەروەها پێشکەش کردنیان بە شێوەیەکی جوان و سەرنجڕاکێش.

- زنجیرەکە پێک دێت لە حەوت کتێب: یەکەمیان تایبەتە بە منداڵانی قۆناغی باخچە، ئەوانی تر بۆ قوتابیانی قۆناغی بنەڕەتین.

- زنجیرەکە پێک دێت لە ٣٥٠ فەرموودەی پێغەمبەری خوا(ﷺ) بۆ لەبەرکردن، لە هەر پەرتووکێک ٥٠ فەرموودە هەیە.
فەرموودەکانیش لە دوو سەحیحەکانی: بوخاری و موسلیم و پەرتووکە باوەڕپێکراوەکانی فەرموودە هەڵبژێردراون، لەگەڵ خۆپاراستن لەو فەرموودانەی فەرموودەناسان کۆکن لەسەر بەلاواز دانانیان، هەروەها شێوازی هەڵبژاردنەکە بە پلەبەندی لە ژمارەی وشەکان جیادەکرێتەوە، بە پێی قۆناغ و پلەکە.

- ئەو فەرموودانەی هەڵبژێردراون، مانای بەهێز و پەروەردەییان لەخۆ گرتووە، پەیوەندی بە ژیانی موسوڵمانی تازە پێگەیشتوو و هەڵسوکەوتییەوە هەیە، هەروەها هەر فەرموودەیەک وێنەیەکی نمایشکار و سەرە باسێکی ڕوونکەرەوەی لەگەڵدایە، بۆ پێکانی ئامانجەکە و ڕوونکردنەوەی مەبەستەکە.

- ئەم زنجیرە پەرتووکە، بە زمانێکی ڕەوان و ئاسان، کروان بە کوردی و دەقی فەرموودەکان بە هەردوو زمانی عەرەبی و کوردی خراونەتە ڕوو.